

ИНТЕРВЮ **НИКОЛАЙ РУСАТЕВ:**
СЛИВАНЕТО НА СЛУЖБИ
Е ПАГУБНА ИДЕЯ
НА ГЕН. АТАНАСОВ

Стр. 11

СВЯТ **УКРАИНА**
Е ЗАГУБИЛА
71 500
ВОЙНИЦИ

Стр. 7

ТЕМАТА
УЧИЛИЩНИЯТ
ЗВЪНЕЦ
БИЕ!

Стр. 8-9

ДУМА

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

БЕРБАТОВ
УЛИЧИ БФС
ВЪВ ВРЪЗКИ
С ФИФА

Стр. 16

■ СРЯДА ■ 13 СЕПТЕМВРИ ■ 2023 ГОДИНА/33 ■ БРОЙ 177 (9268)

1 лв.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

ТРИТЕ КАПКИ НА КИРО

Александър СИМОВ

Циклонът "Даниел" опустоши крайбрежията на Гърция, остави без ток островите, предизвика бедствена ситуация, а тези дни върлува край Либия и взима жертва след жертва...

Ние в България също не сме в безопасност. По телевизията върлува циклонът "Кирил Петков". Участието му в "Лице в лице" ще бъде запомнено с две неща:

1. Публичната екзекуция на българския език.
2. Танцуването на ча-ча-ча около истината за управлението и задкулините механизми за неговото създаване.

Българският език на Кирил Петков е интелектуална катастрофа, сценка от лингвистичен апокалипсис. Само той е в състояние да направи "тънка превръзка" с идеята, че хвърля мост от тема към тема. Връзка е едно, превръзка - съвсем друго.

Рекламите за превръзки всяка вечер ни бомбардират от малкия екран. С крилца, без крилца, дневни, нощни, със суперсилата да абсорбират три капки. Кирил "Трите капки" Петков е в състояние напълно да абсорбира здравия разум, да се изгаври с познанията на всеки филолог и да създаде такъв постмодерен слог, че да предизвика зъбобол, стомашни спазми и червен вятър даже и у Георги Господинов - господаря на нищоказването в нашите литературни ловни полета.

Стр. 10

ТОДОР ТАГАРЕВ
ПРИЗНА ЗА НОВИ
БАЗИ НА НАТО
КРАЙ ЯМБОЛ

Стр. 2

АКЦЕНТ

ВЛАСТТА ИСКА ДА ПАДНЕ ЗАБРАНАТА ЗА ЗЪРНО

България да се откаже от забраната за внос на украинско зърно, която изтича на 15 септември, предлагат депутати, подкрепящи правителството. Проектът няма анализ, нито становище от земеделската комисия.

Стр. 5

ЕКСПЕРТИ ПРЕДЛАГАТ:

Масова подмяна на електромерите

Да се отложи освобождаването на цените на тока, настояват от Българския енергиен и минен форум

Ефективният старт на либерализацията на пазара на ток за битовите потребители да бъде отложен с 2-3 години, но подготовката и разработката на необходимите нормативни документи да започне незабавно. Това

предлагат от Българския енергиен и минен форум в анализ за промените в Закона за енергетиката.

Според експертите за устойчив и ефективен процес на либерализация е важно да се извърши масова подмяна

на сегашните индивидуални електромери с "интелигентни" и да се приложи нова тарифна политика за управление на графициите за потребление, което е практика в развитите държави, пише в анализа.

Експертите препоръчват нови енергийни политики, които да омокотят първоначалното шоково въздействие на промените върху битовите потребители.

Стр. 6

В КАДЪР

СНИМКА БТА

Демонстрация на техника и на аварийно-спасителни действия за оказване на помощ на пострадали при пътно-транспортни произшествия се състоя в Плевен. Инициативата е част от събитията, посветени на Седмицата на пожарната безопасност

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95583 GBP: 2.27621 USD: 1.82566 CHF: 2.04563

София
МАКСИМАЛНИ
СЛЪНЧЕВО

30°C

ТАГАРЕВ ПОТВЪРДИ:

Бойната група на НАТО ще бъде разположена край Ямбол

Социалистите са категорично против увеличаването на чужди военни в региона

Министърът на отбраната потвърди, че бойната група на НАТО ще бъде разположена край Ямбол и в частност в базите в с. Безмер и с. Кабиле. Според него най-значимата полза от присъствието на съюзнически сили на наша територия е, че българските граждани могат да се чувстват по-сигурни и по-защитени. По думите на Тагарев се предвижда в базата да бъдат изградени нови сгради и съоръжения с цел разполагане на български и съюзни военни формирования. Ще бъде изградена паркова територия за съхранение и обслужване на машини.

Според Тагарев инвестициите в инфраструктурата ще имат положителен ефект върху местната икономика, чрез наемането на местни и регионални компании в процеса на строителство-

то, поддръжката, снабдяването, както и други обслужващи функционирането на тези формирования дейности. "Това ще изиска наемането на повече хора с подходяща квалификация, разкриване на допълнителни работни места и до намаляването на безработицата. Ще се повиши и паричната маса, която косвено ще се влива в местната и регионалната икономика. По този начин ще бъдат подобри условията за бизнес, което е предпоставка за икономически растеж и подобряване на жизнения стандарт, допълва министърът на отбраната", увери министърът.

Сроковете за пребиваване на съюзни военни формирования на българска територия във връзка с усиленото присъствие на НАТО в Югоизточния фланг на Алианса зависят от решени-

ята, които се вземат на съюзно и национално ниво, посочи Тагарев. Той уточни, че численият състав, въоръжението, бойната и спомагателна техника на многонационалната бойна група са класифицирана информация.

ДУМА припомня, че преди месец от БСП изразиха притеснение относно планирането на увеличено присъствие на НАТО край Ямбол. Социалистите от града разпространиха отворено писмо до президента, министъра на отбраната и областния управител по този повод. В него бяха поставени въпроси какви мерки е предприело Министерството на отбраната за опазване живота, здравето и сградния фонд на живущите в Ямбол и икономическите субекти в този район при евентуални бойни действия в близост.

По-късно жители на областта излязоха на протест срещу базиране на многонационален дивизионен щаб на Алианса край града. Организирана беше подписка под наслов "Ямбол не иска бази на НАТО!".

Хората изразиха притеснение, че може да станат огнева цел потенциални опоненти или противници. Те настояха Тагарев да обясни пред парламента каква е подготовката за разполагане на летище Безмер на чужд военен потенциал.

"Всяка една военна база, без значение на коя държава, застрашава региона, в който е разположена, при евентуален конфликт. Каквато и да е истината, като граждани сме длъжни да направим каквото е по нашите възможности", коментира Камен Тодоров от БСП.

СНИМКА БТА

Ямболският факултет „Техника и Технологии“ към Тракийски университет в Стара Загора откри тържествено новата академична година. Над 200 са първокурсниците, а близо 700 са студентите които ще се обучават в редовна и задочна форма

Едва 10 на сто от учителите в София са под 30-годишни

Едва 10 на сто от учителите в София са под 30-годишна възраст, показват данни на Регионалното управление по образование. Те бяха изнесени от шефката му Ваня Кастрева по време на среща на министъра на образованието и науката проф. Галин Цоков с директори на столични училища.

Учениците в столицата са 142 718, а децата в детските градини - 47 652. За всички тях се грижат общо 18 900 педагози. Младите учители до 30 години в училищата са 1797. Тази учебна година в София има реализиран прием в 245 профилирани паралелки и 178 професионални. Образователните институции в сто-

лицата са 581. Училищата са 281, а детските градини - 290.

По време на срещата стана ясно, че учениците в София изучават общо 25 чужди езици, 11 профила и 135 специалности в професионалното образование. През миналата година близо 32 000 деца са участвали в общо 50 национални олимпиади и състезания. "МОН ще подкрепи всяка инициатива на отделни училища в България, които искат да покажат постижения на своите ученици в различни области, защото в рамките на нашата образователна система ние трябва да покажем и добрия пример", заяви министър Галин Цоков.

Медицинските бележки за отсъствие стават електронни

Медицинските бележки за извиняване на отсъствия в училище вече ще се издават само по електронен път. Лекарят ще ги изпраща към системата на предучилищно и училищно образование, а оттам - към електронния дневник на класа. Нововъведението тръгва от 1 октомври за всички ученици. Дотогава ще важат и хартиени, и електронни бележки. До училищата ще достига само необходимата информация, без да се нарушават личните данни на детето.

Е-бележките ще доведат до значителни икономии, твърдят от правителството. По този начин отпада нуждата бележките да се заверяват, няма да е необходимо да се издават наново, ако бъдат изгубени, родителите няма да се тревожат, че детето ще ги залее или смачка, изброи ползите ми-

нистърът на е-управлението Александър Йоловски.

Ще имаме и по-добра статистика колко медицински бележки се издават през годините и колко боледуват децата, допълни министърът на здравеопазването проф. Христо Хинков. Той подчерта, че електронните бележки няма да заменят необходимостта от преглед при лекаря. Вероятно обаче с хода на облекчението ще се стигне до отпадане на необходимостта да се ходи повторно при личния лекар за бележка, че детето е здраво.

Според министъра на образованието проф. Галин Цоков извинените отсъствия са фактор за отпадане на децата от училище и с електронизацията на бележките ще може да се следи по-добре този процес и да се вземат навременни мерки.

Днес изтича срокът за регистрация на партиите в ЦИК

Днес изтича крайният срок за регистрация на политическите формации в ЦИК, припомни говорителят на комисията Росица Матева на брифинг вчера. Окончателният списък ще бъде изпратен утре на ОИК, дори при неприключила проверка на документите.

До 17 часа на 18 септември формациите трябва да подадат своите документи, за да се регистрират за вида избор, в който искат да участват в съответната ОИК, посочи Матева. След като изтече срокът, на 19 септември ще започне регистрацията на кандидатите, каза Матева и добави, че крайният срок е 26 септември.

В момента текал замени в съставите на ОИК, като ЦИК е взела 35 решения за промени в съставите на ОИК. Има и девет жалби

срещу решения срещу назначаване на ОИК за които се чака решение на ВАС.

До редакционното приключване на броя 51 партии и осем коалиции са подали документи за регистрация за местния вот на 29 октомври, като от тях са регистрирани 29 партии и пет коалиции. Матева пзчерта, че за сравнение през 2019 г. общо подали документи за регистрация са 64 партии и осем коалиции, като допуснати до изборите са били 59 партии и седем коалиции. През 2015 г. са били регистрирани 71 партии и три коалиции, от подали документи 81 партии и три коалиции.

Началният срок за приемане на документи за регистрация на наблюдатели е 25 септември, като документи ще се подават до предизборния ден-28 октомври.

СНИМКА ЕП

С 522 гласа ЕП одобри за еврокомисар Илиана Иванова. Тя поема поста на еврокомисар за иновациите, научните изследвания, културата, образованието и младежта. Тя поема поста от Мария Габриел стана вицепремиер и външен министър в подкрепяния от ГЕРБ и ПП-ДБ кабинет. Досега Иванова беше българският представител в Европейската сметна палата, а преди това е била евродепутат от ГЕРБ

КОРНЕЛИЯ НИНОВА:

Радев направи голяма грешка с изказването за посолството

Американските ни партньори едва ли са доволни, че ги употребяват във вътрешните си кални борби ГЕРБ, ПП-ДБ и президента, коментира лидерът на БСП

“Президентът Радев направи голяма грешка с изказването за посолството. Паникьосан, че сглобката може да му отнеме службите, заяви, че сегашното ръководство на ДАНС е получило награда “Джордж Тенет” от САЩ. И пита ГЕРБ, ПП-ДБ срещу посолството ли са, като искат да го сменят”. Това написа във Фейсбук лидерът на БСП Корнелия Нинова.

“Двете страни, в жаждата си за овладяване на службите, си мерят силите през чуждо посолство. Сигурна съм, че американските ни партньори едва ли са доволни от факта, че ги употребяват във вътрешните си кални борби ГЕРБ, ПП-ДБ и Радев”, подчертава тя.

Според Нинова по-важно е, че и правителство, и президент, плашейки се един друг с посолството, демонстрират отказ от национален суверинитет.

“Да пазиш или оправдаваш кадрово решение с чужда държава е точно това. Ей това е недопустимо и уничително за България и за българския народ”, категорична е Нинова.

Коментарът ѝ бе по повод изявление на държавния глава пред журналисти по време на Солунския международен панаир относно предложението на ПП-ДБ шефовете на служби да се назначават от премиера. “Който има амбицията да реформира службите, трябва да познава законите, структурата, задачи-

те и функциите им, както и начина им на взаимодействие с чуждестранните партньори. Реформа не означава да сменни ръководството с т. нар. наши хора от запис на срещата на ПП. Искам да видя какво предлагат, така че ако имат някакви идеи, да ги сложат на масата”, коментира Радев. “Това ръководство на ДАНС получи миналата година наградата “Джордж Тенет” от САЩ, която се дава само веднъж годишно и само на

една държава за изключителен принос за националната сигурност на САЩ и на нашите съюзници. И сега излиза, че тези, които искат да правят реформа, тоест да обезглавят службите, искат да премахнат това ръководство. И така обезсмислят оценката, дадена от най-високо място. Нека се разберат когато говорят за съгласуване с посолството, те всъщност срещу посолството ли тръгват?”, посочи той, видимо ядосан.

АБОНАМЕНТ

ДУМА® 2023

3 месеца - 51 лв.

1 месец - 18 лв.

Можете да се абонирате в:
„Български пощи“ АД
до 15 септември 2023 г.,
„Доби прес“ ЕООД
до 28 септември 2023 г.,
в редакцията на вестника
до 20 септември 2023 г.

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ: ТЕЛ.: 02 9705 203 И 02 9705 216

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 6

ИРЕНА АНАСТАСОВА:

Нека столичани да опитат и с ляво управление

“Доволни ли са софиянци от над 30 години дясно управление? Нека да опитат и с ляво управление, защото ние сме доказали, че и на местно, и на национално ниво винаги сме обърнати към реалните проблеми на хората. В София има много сериозни социални проблеми и те трябва да намерят своето решение с едно ново управление”, заяви зам.-председателят на БСП и депутат Ирена Анастасова в тв ефир. “От времето на Софийски като кмет всички възможни терени бяха реституирани. Сегашната столична управа и да иска да построи нови детски градини, няма къде да стори това. Едно ново ръководство трябва така да

преосмисли бюджета така, че да може да откупува терени, колкото и да струват. Това е левият поглед, след като дясното управление ни е довело дотук”, подчерта Анастасова.

Колкото е пари да се наливат в образованието, резултата няма, защото цялата реформа е сбъркана, смята тя. “Когато искаме качествено образование, трябва да си дадем сметка за три неща. Най-напред, какво учат нашите деца-учебните планове, учебните програми и учебното съдържание. Второ, как учат нашите деца-с какви методи, каква е подготовката на учителите, които влизат в класната стая. Трето, в каква среда-

т.е. училищната и обществената среда. Нищо от тези три неща не работи”, коментира Анастасова.

По думите ѝ увеличението на учителските заплати е трябвало да се случи преди 15 години, защото още тогава се е знаело след 10 години какъв процент от учителите ще излязат в пенсия. “От БСП смятаме, че мерките трябва да са комплексни. Когато говорим учителството да е регулирана професия, имаме предвид, че трябва да направим така, че в педагогическите специалности във висшето образование да влизат най-добрите зрелостници”, посочи Анастасова.

Омбудсманът с препоръка за антибиотиците за диабетици

Продажбата само с е-рецепта нарушава достъпа до лечение, заяви Диана Ковачева

Омбудсманът Диана Ковачева изпрати становище до здравния министър проф. д-р Христо Хинков, в което препоръчва да бъде приета алтернативна възможност за предписване и отпускане на антибиотици и лекарствени продукти за лечение на захарен диабет. Според проект на наредба двете групи лекарства ще се изписват само и единствено с електронна рецепта. Това означава, че болните хора няма да бъдат обслужени в нито една аптека в страната, ако разполагат с бяла рецепта, т.е. на хартиен носител.

Безконтролното предписване и най-вече отпускане на лекарствени продукти за

лечение на захарен диабет и употребата им при пациенти извън показанията, е сред основните причини за липсата и недостига на лекарствени продукти, пише омбудсманът.

Ковачева обръща внимание, че и към момента отпускането както на лекарствени продукти за лечение на диабет, така и на антибиотици, следва да се извършва само след предписването им на рецептурна бланка и в тази връзка е необходим много по-ефективен и сериозен контрол.

“Изписване само с електронно предписване на определени групи лекарства ще доведе до нарушени права на пациентите, като ограничи и

забави достъпа им до лечение. Това е особено нежелателно при уязвими групи, възрастни хора, хора с увреждания и най-вече деца, при които своевременното започване на антибиотично лечение често е решаващо за овладяване на заболяването и предотвратяването на тежки усложнения”, посочва омбудсманът.

Ковачева обръща внимание на факта, че неосигуреният достъп на гражданите до медицинска помощ извън работния график на общопрактикуващите лекари в работните дни и денонощно през почивните и празничните дни, също е сериозен проблем, на който все още не е намерено цялостно решение.

“Трябва да се има предвид и че има правоспособни и практикуващи професията лекари и лекари по дентална медицина, които нямат договор с НЗОК и/или не разполагат с необходимата техника и технически познания за работа с електронната система ще наруши техни права и най-вече права на пациентите им, в това число деца. Липсата на инфраструктура и гарантирана интернет връзка на територията на цялата страна също са сред възможните причини за непредписване или отложено във времето предписване на антибиотици”, подчертава Ковачева.

Омбудсманът обръща внимание и на факта, че липсата

на аптеки в малки и отдалечени места също е повод за безпокойство и причина за случаи на нарушени права на гражданите на достъп до лечение.

Ковачева посочва като проблем и слабия интерес към мобилно приложение за издаване на електронни рецепти от лекари, за регистрацията в което е необходимо лекарят да разполага с електронен подпис, а за ползването му - наличие на стабилна интернет връзка. Предписването на лекарства чрез приложението също би било невъзможно в посочените по-горе случаи, в това число за лекари от екипите за спешна помощ, посетили дома на пациентите, предупреждава омбудсманът.

Няма да наказват доброволци, които дават първа помощ

Гражданите, оказали добросъвестно първа помощ, без да имат медицинско образование, няма да бъдат наказвани, предвижда законопроект за допълнение в Закона за здравето.

В момента текст от документа гласи, че който оказва медицинска помощ или извършва здравна дейност, без да има

необходимата професионална квалификация, се наказва с глоба от 5000 до 10 000 лв. Според законопроекта първа помощ може да се оказва от всеки и във всяка ситуация.

Той има за цел и да се оградят населението как да оказва първа помощ чрез кампании. “Медицинските специалисти

са заинтересовани от това първа помощ да бъде осъществявана от немедицински специалисти при условията на съответно обучение и без страх от потенциални наказания за това”, пише в законопроекта.

Внесени са още 4 проекта за промени в Закона за здравето. В един от тях се предвижда пациентът да е длъжен да

предостави точна и вярна информация за състоянието си, когато отиде на преглед, както и да спазва предписанията на лекаря. Според предложените текстове е и този, че пациентът не трябва да уронва честта на медицинските специалисти, както и да не ги заплашва и да не оказва насилие върху тях.

Водата в Община Царево остава негодна за пиене

Бедственото положение в Община Царево продължава, след решение на кризисния щаб. Водата на територията на Черноморската община остава негодна за пиене и битови нужди. Пробите за качеството ѝ, които Регионалната здравна инспекция е взела, все още са с лоши показатели. Днес се очаква да бъдат готови пробите за микробиология и да се възстанови централното водоподаване. От Регионалната здравна инспекция съветват и туристите да не се влизат в морето.

От микробиологична гледна точка водата възстановява своето качество. Всеки ден с всяко вземане на пробите те стават по-чисти, казаха от местното РЗИ. „Водата се изследва и за микробиология, и за фи-

зико-химични показатели. Ежедневно проследяваме мътността. Този показател се влияе от качествата на водата в язовира и самото пречистване”, каза д-р Мариана Кофинова.

“Целта е да се види дали изчистването на водата е достатъчно и дали са приведени в съответствие. Има леко превишение и на тежките метали - манганът се появява в резултат на гнилостни процеси”, уточни тя.

До момента размерът на щетите се оценява на над 30 милиона лева, но всеки ден постъпват нови сигнали за поражения. Продължават и ремонтите по възстановяване на разрушената инфраструктура. Пороните активизираха и свлачището на крайбрежната алея в Ахтопол.

СНИМКА БТА

Археологическо проучване на тракийския град от елинистическата епоха в Археологически резерват „Сборяново“ за 2023 година е към своя финал. То се осъществява под ръководството на доц. д-р Даниела Стоянова от СУ “Св. Климент Охридски” и Мария Николаева от Историческия музей в Исперих

Денков уволни зам.-министъра на здравеопазването Бойко Пенков

Премиерът акад. Николай Денков освободи заместник-министъра на здравеопазването Бойко Пенков, съобщиха от правителствената информационна служба. Решението е взето заради бавни темпове на работа, които излагат на риск изпълнението на важни мерки в сферата

на здравеопазването, заложили в управленската програма. Заповедта на министър-председателя влезе в сила от вчера.

Това беше четвъртото назначение на Пенков като зам.-здравен министър. Той беше назначен от акад. Денков на 26 юни. Бойко Пенков е бил директор на

Националната здравноосигурителна каса (НЗОК), медицински директор на Университетската болница по белодробни болести и управител на УМБАЛ “София-ямед”. Здравният министър проф. Христо Хинков остава с двама заместници - Михаил Околийски и проф. Илко Гетов.

“Това е решение на министър-председателя, аз се съобразявам с него. Лоялен съм към правителството и независимо от някои резерви, които имам, ще приема това решение на акад. Денков”, заяви министърът на здравеопазването Христо Хинков.

Властта иска да се откажем от забраната за внос на зърно

БСП ще гласува против това предложение, заяви депутатът Петър Кънев

България да се откаже от забраната за внос на украинско зърно, която трябва да изтече на 15 септември, предлагат депутати, подкрепящи правителството. Това стана известно изненадващо вчера, като предложението беше разпределено набързо за разглеждане в парламентарната комисия по икономика, вместо в земеделската.

Проекторешението е внесено в парламента от депутати на властта и ДПС, с което се предлага Народното събрание да не подкрепи удължаването на забраната за внос на украинско зърно след 15 септември. Предложението е подписано от Кирил Петков ("Продължаваме промяната"), Делян Пеевски (ДПС), Атанас Атанасов ("Демократична България"), Хамид Хамид (ДПС), Румен Христов (СДС), Александър Иванов (ГЕРБ).

Проектът не е подкрепен от анализ, няма становище от земеделската комисия и явно се разчита да мине през парламента по бързата процедура. По време на заседанието стана известно, че председателят на парламента Росен Желязков е разпределил проекта към икономическата комисия.

Това решение би довело до фаталния край на родното земеделие, коментира председателят на НАЗ - Илия Проданов. Всички сектори са подложени на ужасен натиск и дъмпинг от Украйна. Според съпредседателя на овцевъдната и козевъдна асоциация Симеон Караколев животновъ-

Петър Кънев

дите, не само са против отпадане на забраната, но искат и ограничаване на вноса на сухо мляко.

Защо икономическата комисия се занимава с тази тема, попита депутатът от "БСП за България" Петър Кънев. По неговите думи това е работа на Министерския съвет. Той

поиска предложението да бъде съпътствано и с информация от външно министерство, предвид факта, че забраната действа в още четири държави. БСП ще гласува против това предложение, заяви Кънев. Мнозинството в комисията обаче гласува "за".

В последните дни две от големите

браншови организации в селското стопанство - Националната асоциация на зърнопроизводителите (НАЗ) и Българската аграрна камара (БАК), отправиха протестни декларации до премиера и министри от кабинета с искане за спешна подкрепа на българското производство. Земеделците настояха да се продължи забраната за внос на слънчоглед от Украйна и да се въведе вето върху вноса на нерафинирано олио, сухо мляко, плодове и зеленчуци, мед и пчелни продукти от черноморската държава. Второто искане е до 30 септември държавата да изплати пълния размер от 213 млн. лева компенсация на повишените разходи за производство, последвали от войната в Украйна.

Браншови организации се оплакаха и от "липсата на отношение и комуникация и тоталното negliжиране на сектор "Селско стопанство" от страна на ръководството на аграрното министерство". Според тях консултативните съвети, които свиква земеделският министър Кирил Вътев, са формални и от тях няма никакъв резултат. Така за по-рано вчера бе насрочена среща в Министерството на земеделието на Кирил Вътев с браншови организации. Среща обаче реално не е имало, защото земеделските организации са я бойкотирали и на нея са дошли само пчелари.

Строежът на магистрала „Черно море“ започва през 2025 г.

Строежът на магистрала "Черно море", която да свърже Варна с Бургас, може да започне през 2025 г. Това твърди регионалният министър Андрей Цеков в отговор на депутатско питане. Дотогава на основата на сегашния идеен проект, който в момента се съгласува с екоминистерството, ще има готов технически проект, ще е ясно трасето и какви средства са необходими за отчуждавания и строеж. Най-веро-

ятно е аутобанът да се финансира от държавния бюджет, гласи отговорът на министъра.

Обществената поръчка за изготвянето на идеен проект бе обявена преди близо три години, но готовият не е показван публично досега. В същото време от кореспонденцията между пътната агенция и Министерството на околната среда и водите, се вижда, че първоначалната идея откъде точно ще минава

тази магистрала, значително се е видоизменила. Всъщност са изготвени не един, а 7 проекта, но басейнова дирекция "Черно море", общините, през чиято територия ще минава магистралата, и самото екоминистерство са направили толкова много възражения, че от седемте са останали само два, които не се различават съществено помежду си.

Изоставена е идеята магистралата да тръгва от Аспарухо-

вия мост във Варна, както се е смятало през 80-те години на миналия век, когато е изграждан мостът. Началната точка на "Черно море" ще е на двайсетина километра преди влизане в морската ни столица по магистрала "Хемус", около малкото село Слънчево, където ще се прави пътен възел.

Оттам магистралата се спуска на юг, но много малка част от трасето ѝ е разположена не-

посредствено до морския бряг - при Обзор. След това "Черно море" отново тръгва на запад от сегашния път, като на някои места върви на около 40 и дори 50 километра от морския бряг. Накрая свършва не точно в бургаския квартал "Сарафеново", както се предвиждаше, а в отдалеченото на около 30 км от града село Ветрен, покрай което ще се прави пътен възел с магистрала "Тракия".

Едва 5-6 % от българите застраховат имуществото в дома си

Българите много рядко застраховат имуществото в дома, едва 5-6% е делът на тези застраховки в страната. Това посочиха от Асоциацията на българските застрахователи (АБЗ) по повод щетите от пороите и наводнението на 5 септември по Южното Черноморие.

"Покрай усиленото ипотечно кредитиране в последните години се засили търсенето на имуществени застраховки, но само на недвижимия имот. Рядко се застрахова движимото имущество в него, защото то не служи за ипотечна в банката", коментира пред БНР Веселен Ангелов от управителния

съвет на АБЗ. Той посочи, че с изключение на по-големите хотели, много малка част от собствениците на къщи и имоти в наводнените райони по Южното Черноморие са застраховани и те може да разчитат само на помощ от държавата.

Друга грешка на потребителите е, че най-често избират застрахователния продукт с най-ниската цена. Това обаче носи рискове, защото не може да се покрият в достатъчна степен щетите от природно бедствие. Експертите съветват внимателно да се прегледа при сключване на застраховка дали тя е само за недвижимия имот

или и за движимо имущество, както и какви рискове покрива - за наводнение, земетресение, повреда на ВиК инсталации и др.

"Обикновено рискът от наводнение е включен във всички застраховки. Към

всеки застрахователен договор има ключов информационен документ, който е само една страница, и в него са посочени всички рискове, които са покрити и които не са покрити", поясни Ангелов.

Масово напускат железниците

Около 1260 души е недостигът на кадри в Национална компания "Железопътна инфраструктура" (НКЖИ) и 1100 души в Български държавни железници (БДЖ). Това каза министърът на транспорта и съобщенията Георги Гвоздейков по време на учредителния конгрес на Федерацията на транспортните синдикати в централата на КНСБ. За последната година са напуснали по около 800 души от всяка от двете компании. Трябва спешно да бъдат взети мерки за подобряването на условията на труд в сектора. Една от правилните стъпки е модернизацията, коментира министър Гвоздейков, цитиран от БТА.

В транспортния сектор работят много хора, като само в БДЖ и НКЖИ са заети около 20 000 души, посочи той. Целта е работещите в транспорта да имат по-добри условия на труд и достойно възнаграждение, заяви Гвоздейков. Според него геополитическата обстановка създава възможности за огромни инвестиции в инфраструктура, която е свързана с транспортния сектор.

В средата на август министърът смени борда на директорите на "Холдинг БДЖ" и обясни мотивите си за рокадата, като поднесе и извинението си на пътниците за трагичното положение, по думите му, в железниците.

ЕКСПЕРТИ НАСТОЯВАТ:

Да се отложи освобождаването на цените на тока за бита

Предлагат да започне масова подмяна на сегашните електромери с „интелигентни“ апарати

Ефективният старт на процеса на либерализация на пазара на електроенергия за битовите потребители да бъде отложен с 2-3 години, но подготвителните дейности и разработката на необходимите нормативни документи и комуникационната стратегия трябва да стартират незабавно. Това предлагат от Българския енергиен и минен форум в свой анализ за промените в Закона за енергетиката. Според експертите за един устойчив и ефективен процес на либерализация на пазара на електроенергия изключително е важно да се пристъпи към масова подмяна на сегашните индивидуалните електромери с интелигентни, изграждане на „умни“ мрежи и приложение на нова тарифна политика

за управление на графици на потребление, което е практиката в развитите държави в света, пише в анализа.

Либерализацията е сложен, многостранен и рисков преход и трябва да бъде съпроводен от приложение на редица нови енергийни политики, които ще омекотят първоначалното шоково въздействие на промените върху битовите потребители, пишат експертите. Според тях държавата трябва да преустанови да субсидира напречно топлофикационните дружества през цената на произвежданата от тях електроенергия, защото това вече ще има пряко отражение върху цената на електроенергията за бита.

Освен отлагане на ефективния старт на процеса на либерализация на пазара на

електроенергия за битовите потребители с 2-3 години, от БЕМФ предлагат задължително е провеждане на пазарни многовариантни тестове на поведението на цените на електроенергията при различни обеми и цени на предлаганата на борсата електроенергия от

различните производители, при различни дялове на участие в микса на базова енергия, ВЕИ-енергия, енергия произведена от топлофикационните дружества и внос. Тези анализи трябва да отчетат и тенденциите в промяна на потреблението и хода на инвестициите

в индивидуални фотоволтаични проекти.

Експертите смятат, че в енергийната стратегия на страната да бъдат планирани нови политики и заложили нови инвестиционни приоритети за смекчаване на шока от прехода. Първи приоритет трябва да бъде реализиране на политики за успокояване и регулиране на инвестиционния бум в областта на фотоволтаичните проекти и ускорено изграждане на интелигентни електрически разпределителни мрежи.

Освен това от БЕМФ смятат, че ръководните фактори на предстоящата реформа трябва да проучат опита на други страни в ЕС, които са претърпели сериозни икономически и социални сътресения при провеждането му.

КТ „ПОДКРЕПА“:

Плоският данък да се премахне

Да бъде въведен необлагаем минимум в размер на минималната работна заплата, да се премахнат плоският данък, максималният осигурителен доход от 3400 лева и задължителното допълнително пенсионно осигуряване. Това са част от предложенията за промени в данъчно-осигурителната система на България на КТ „Подкрепа“. Идеите бяха представени на форум, организиран от синдиката и фондация „Фридрих Еберт“.

В синдикалния анализ се посочва, че в Европейския съюз осигурителните вноски, преките и косвените данъци заемат по една трета от постъпленията. В България данъчната система е коренно различна - основният дял в бюджетните приходи заемат косвените данъци - над 48 на сто, а преките данъци имат тежест от едва 22 процента в общите приходи, спрямо 33

средно в Съюза.

ДДС е основният данък, захранващ бюджета на България. На него се дължат над 30 процента от всички приходи в хазната, при средно 18 на сто в Европейския съюз през 2021 година. За да се разпредели по-справедливо тежестта между хората с високи и ниски доходи, и за да се намали сивата икономика, от КТ „Подкрепа“ предлагат да се въведе прогресивен данък върху общата годишна данъчна основа с максимална ставка от 41%.

Сред другите предложения на синдикалистите е увеличаване на обхвата на доходите, облагани с осигурителни вноски, чрез облагане на доходите от капитал, както и въвеждане на намалени ставки на ДДС за основни храни и продукти, придружени с държавна програма за наблюдение и контрол върху цените на тези продукти.

9,36% по-евтин газ през октомври

„Булгаргаз“ внесе в Комисията за енергийно и водно регулиране заявление за утвърждаване на цена за октомври от 57,42 лв. за мегаватчас (без цени за достъп, пренос, акциз и ДДС). Тя с 9,36% по-ниска от утвърдената за септември, съобщиха от компанията. Окончателното предложение ще бъде внесено в КЕВР в първия ден на следващия месец, при отчитане на котировките към 30 септември.

Компанията е направила и прогнозата си за ноември и тя е с над 22% увеличение на цената спрямо

внесената за октомври и с 11 на сто, спрямо септемврийската. Това означава, че на база на котировките на нидерландският газов хъб ТТФ към 8 септември тя е 70,20 лв. за мегаватчас (без цени за достъп, пренос, акциз и ДДС).

От държавния доставчик отбелязват, че прогнозите за стойността на индекс ТТФ „месец напред“ за ноември са за значително повишение спрямо стойността му за октомври. Според последно публикуваните данни в Argus European Natural Gas на 8 септември нивата, на които се

търгува природният газ за доставка за ноември, са около 44 - 44,5 евро/мвтч.

Това представлява повишение от над 30% спрямо нивата, на които се търгува природния газ за доставка през октомври. В същото време обаче разликата между предложената за утвърждаване от ДБулгаргазУ цена за октомври и прогнозната цена на дружеството за ноември остава на по-ниско ниво равнище. Финалното предложение за цената за ноември ще бъде депозирано в КЕВР в първия ден на същия месец.

Евродепутатка иска отделна шофьорска книжка за големите коли

Представителката на „Зелените“ от Франция в Европейския парламент Карима Дели иска да се въведе нова шофьорска книжка за водачите на големи джипове, пише „Политико“. Нейната идея се основава на аспектите на околната среда и безопасността. Тя твърди, че тези превозни средства не само заемат повече място и са

по-малко енергийно ефективни, но също така е по-вероятно да участват в катастрофи с много по-сериозни последици.

Категория „В“, изисквана в момента за шофиране на леки и лекотоварни автомобили, не е напълно подходяща за най-тежките леки автомобили, твърди евродепутатката. Вместо това иска да се

въведе книжка с нов лиценз „В+“, който да се прилага за автомобили и микробуси с тегло над 1,8 тона. Освен това шофьорите на тези автомобили ще могат да получат книжките си едва след двегодишно тестово шофиране с категория „В“ и след 21-годишна възраст.

Дели добавя, че може да има изключо-

чения за професионални или специални цели, като например превозни средства за спешна помощ. Нейните предложения включват също система за шофьорски книжки, базирана на точки, която да следи нарушенията по пътищата и да може да се прекратява категорията при достигането на определен праг.

СНИМКА НАВОДЯ ДЖАЯВИКРАМА

Въпреки че покривът на училището е протекъл, деца в Шри Ланка продължават да пишат и четат, държейки чадъри над главите си. Властите в страната са информирани за няколко такива случая, но мерки все още не са взети

ПУТИН:

Киев е загубил 71 500 войници

Руският президент упрекна САЩ, че вървят по пътя на СССР във външната политика

От началото на контраофанзивата Украйна има 71 500 загуби на личен състав, разкри Владимир Путин на пленарна сесия на Източния икономически форум във Владивосток. Киев е загубил 543 танка и почти 18 000 бронирани машини.

Руският президент каза, че САЩ "мачкат своите съюзници, своите партньори, те нямат приятели, те имат само интереси. Това е продължение на добре познатата британска формула. Западът, и преди всичко САЩ, вървят по пътя на Съветския съюз във външ-

ната политика, не може да се направи нещо, което е в очевиден конфликт с интересите на другите народи", продължи руският лидер, отбелязвайки решението на СССР да изпрати войски в Унгария през 1956 г. и Чехословакия през 1968 г.

Путин подчерта, че Русия никога и никъде не е била колонизатор, за разлика от Запада. Той добави, че никой в "Африка никога няма да забрави как децата им са били отведени в Европа, за да бъдат показвани в клетки дори през 50-те години на миналия век."

"Западните страни със

собствените си ръце разрушават създадената от тях системата от търговски и финансови връзки", изтъкна президентът. Той отбеляза важността на факта, че на този фон в света се разширява пространството за истинско бизнес сътрудничество между държави, които не са обект на външен натиск, а следват националните си интереси. Путин подчерта, че има все повече такива държави в различни региони на света.

Руският президент окачестви Илон Мъск като "акти-

вен, талантлив бизнесмен".

Путин ще посрещне във Владивосток лидера на КНДР Ким Чен Ун, който е напуснал Пхенянь със специален влак. Преговорите ще се водят на четири очи и на ниво делегации, но няма да има пресконференции, уточни говорителят на Кремъл Дмитрий Песков. Възможно е да се обсъди предоставянето на хуманитарна помощ на Пхенянь. Ким води най-малко 13-членна делегация и е придружен от вицепремиер, външен министър, висши военни и шефа на космическата агенция на КНДР.

Нидерландия не сваля ветото за България

Нидерландия няма да сваля ветото за членството на България в Шенген преди парламентарните избори в страната през ноември, каза за БНТ нидерландската евродепутатка София ин Ст Велд от "Обнови Европа". Засега остава в сила резолюцията на нидерландския парламент, която инструктира правителството да не пуска страната ни в зоната за свободно движение. Технически кабинетът може да игнорира решението. Политически обаче е трудно - Народната партия за свобода и демокрация на премиера Марк Рюте, останал на поста до избора на ново правителство, е против влизането на България.

София ин Ст Велд предполага, че Нидерландия може да блокира България, но не и Румъния. Според председателката на ЕП Роберта Мецола отхвърлянето на двете страни може да увеличи екстремизма в ЕС.

Коментар на стр. 10

"Даниел" взе над 3000 жертви в Либия

Над 3000 станаха жертвите в Либия, след като средиземноморската буря "Даниел" скъса две язовирни стени и отнесе квартали в крайбрежни градове в източната част на североафриканската

държава. По информация на Червения кръст и Червения полумесец 10 000 души се издирват. В страната е обявен тридневен траур.

Премиерът на източнolibийското правителство Осама

Хамад обяви бедствено положение и поиска международна помощ. Турция, ОАЕ, Египет, САЩ и други държави заявиха готовност за подкрепа.

"Даниел" предизвика катастрофални наводнения в

Гърция миналата седмица, преди да се премести в Средиземно море и да се развие в подобен на тропически циклон. Над 10 700 сигнала са изпратени до гръцката пожарна служба.

ЕП критикува Турция заради Кипър

Европарламентът призова Анкара да се откаже от "неприемливата" си позиция за решаване на Кипърския въпрос чрез създаването на две държави на острова. Това, както и инцидентите в буферната зона през август, когато групи кипърски турци нападناха представители на мироопазващите сили на ООН, беше част от доклада за Турция, обсъден в пленарна зала.

ЕП критикува Анкара за действията ѝ и посочи, че те не са в полза на възобновяването на преговорите по Кипърския въпрос.

Турция е призована да спре намесата във вътрешните работи на Кипър и да уважава местните турци като законна кипърска общност, а ЕК и Никозия трябва да поемат отговорност към тях, коментира кипърският евродепутат проф. Ниязи Кюзълорек, етнически турчин.

НАКРАТКО

Арестуваха корумпирани данъчни в Белград

При полицейска акция в Белград са задържани десет данъчни инспектори за злоупотреби с ДДС и пране на пари. Сред тях е началникът на отдела за данъчен контрол в Земун, в чиято луксозна вила в покрайнините на столицата са открити незаконно придобити луксозни предмети на стойност над 70 000 евро.

Фатална мафиотска престрелка в Атина

Шестима са загинали при престрелка между престъпни групировки в предградие на Атина. Според местните медии жертвите са албанци, които били нападнати от засада в автомобила си от конкурентна банда.

Винено наводнение в Португалия

Улиците на малкия португалски град Сао Лоренсо край Лисабон се превърнаха в червени реки, след като се спускаха два резервоара с общ обем 2,2 млн. литра вино в местна изба. Властите са отклонили потока, за да предотвратят замърсяването на река. Няма пострадали.

Полските граничари обстрелвани с катапулт

Маскирани нападатели с беларуски униформи са замеряли с камъни граничната полиция на НАТО в Полша. Според държавната гранична служба при инцидента край град Дубице Черквица е използван самоделен катапулт. Минск отрича за нарушение по границата.

Чехия използва все повече руски петрол

Чехия е увеличила дела на руския петрол в общия внос на суровината до 65% спрямо 56 на сто през същия период на м.г., съобщиха държавният петролно-газов оператор МЕРО. Прага внася петрол по тръбопровода "Дружба", който не попада под антируските санкции на ЕС.

Увеличават се загиналите след труса в Мароко

Броят на жертвите на катастрофалното земетресение край мароканския град Маракеш достигна 2862, ранените са над 2500. Издирвателните операции и подпомагането на хората, останали без покрив, продължава.

СНИМКА БТА

Отглеждането на кока в Колумбия е достигнало рекордно равнище през м.г. според Службата на ООН за наркотиците и престъпността. Близо 230 000 хектара земеделска земя в страната са били засадени с кока през 2022 г., което е с 13% повече в сравнение с предходната година. Южноамериканската държава е най-големият износител на кокаин в света, като осигурява 90 на сто от дрогата, продавана всяка година в САЩ

ЗВЪНЕЦЪТ БИЕ!

Пълната кошница за 15 септември е по-скъпа от миналогодишната

Деси ВЕЛЕВА

Родители на тумби обикалят книжарници и хвърлят плахи погледи на цените на учебни помагала и училищни принадлежности. Разпитват се едни други, не трябваше ли учебниците след VII клас да са безплатни за всички и недоумяват заради уточнението, че това ще се случи през другата учебна година. Други ровят в сайтове, форуми и се допитват до ръководствата на училищата как да се сдобият с обещаната еднократна помощ от 300 лв. за ученици, записани в I, II, III, IV и VIII клас, и нужно ли е да си доктор на науките, за да схванеш правилата и стъпките в тази процедура. Истерията бавно, но сигурно достига до онези, които имат късмета децата им да попаднат в школо със задължителни униформи... Едно е ясно - кошницата за 15 септември трябва да е пълна на всякаква цена.

Това е картината в много семейства дни преди първия учебен ден. Някои очакват 15 септември в тържествено настроение, други са претръпнали и с притъпени емоции, трети гледат с облекчение на последния първи учебен ден на скоршния абитуриент в българското средно образование.

Като всяка година част от семействата се подготвят отрано и купуват тетрадки, хи-

микалки, учебници, сборници, раници, дрехи, за да избегнат хаоса в първите дни след 15-ти. Други залагат на сигурното и очакват конкретни напътствия от учители и администрация, за да са сигурни какво точно трябва да купят. Докато родителите на мъници от първите класове почти екзалтирано разгръщат всяка тетрадка с широки и тесни редове и дълбокомислено преценяват дали моливът да има гумичка или не, други са оставили порасналите си тийнейджъри сами да пазаруват каквото се сетят.

Цените отново изненадаха родителите, тръгнаха по квартални книжарнички или големи книжни центрове в моловете. Прилични тетрадки малък формат по 40 листа се оказаха по 2,50 лева, а в голям формат най-евтините са по 5 лева. Минимум десет са нужни за задължителните предмети, а отделно за домашна работа или друга дейност, целяща да вдигне нивото на знания на всеки малчуган. Следват химикалки, моливи, гуми, острилки, флумастри, пластилин, пастели, бои, четки и всякаква друга училищна "посуда", която е добре да се умножи поне по две, защото на всички тези пособия им поникват крила и те непрекъснато изчезват - я в чужда раница, я зад шкафове.

Раницата също е важен атрибут особено на фона на честите тревоги колко точно тежи. Някои избират с колелца, други залагат на маркови, трети смятат, че и евтината ще тежи точно толкова, колкото и скъпата. 100 лева е средната цена за прилична чанта без екстри.

Родителите на деца до VII клас са пощадени да отделят пари от семейния бюджет за учебници, но той все пак значително изтънява заради

57 000 първокласници ще чуят за първи път училищния звънец на 15 септември. През миналата година първокласниците бяха същия брой, а през 2021 г. - с 2000 повече. През учебната 2017-2018 г. те са били 75 465. Окачва се общо учениците да бъдат малко над 700 000.

Децата ще бъдат обучавани от 15 400 учители, които са до 35-годишна възраст и от 12 300 преподаватели над 60 години. Около 12 500 ще са първокласниците в София тази година. Това е с 300 повече от миналата.

нуждата от учебни тетрадки, безброй помагала и сборници. Още в началното училище се случва класният ръководител да изпрати преди старта на учебната година инструкции да се носят по 100 лева още на 15-ти за общо закупуване на допълнителни тетрадки и сборници.

Средно 300 лева излиза пък комплектът учебници за гимназиалните класове, като около една трета от сумата отива за книги по езиките. Все още не е влязло в сила решението на депутатите учебниците за гимназиалната степен да са безплатни, като това ще стане от учебната 2024-2025 г. Комплектите ще се осигуряват за сметка на държавата и ще струват 80 млн. лева. Предложението бе на БСП и беше гласувано окончателно от депутатите без дебат преди месеци. Затова и тази година

търговията с учебници втора употреба върви с пълна сила и на борсите могат да се купят помагала на 70% от коричната. Там всеки може да продаде старите си книги на 30% от първоначалната цена. Някои училища сами си организират подобни борси, като учебниците дори излизат по-евтино, тъй като няма посредник.

Родителите водят борба и на друг фронт - този за получаване на помощ от 300 лева за ученици в първи, втори, трети, четвърти и осми клас. След смяната на правилата около процедурата през август те се объркаха още повече къде да ходят и какво да носят. По последна информация отпада изискването за удостоверение, че децата от втори, трети и четвърти клас са записани в училище. Проверката ще става по служебен път.

За учениците от първи и

осми клас обаче остава изискването да бъде представено удостоверение, понеже за тези класове има предварително класиране и записване. Удостоверението всъщност е необходимо, ако семействата искат да получат помощта преди началото на учебната година. При липса на такова, помощта може да бъде изплатена след 15 октомври, след като АСП получи по служебен път данните за реално записаните от Министерството на образованието и науката. Заявленията за еднократна помощ за ученици се подават най-късно до 15 октомври.

Докато се вайкаме, колко струва ученик в България, се оказва, че положението не е по-розово и в други европейски държави. В Италия например подготовката на ученик излиза 1200 евро. Увеличението на всичко необходимо за учениците е с 10% повече от миналата година. За раница, химикалки, моливи, несесери и тетрадки всяко семейство харчи средно с 50 евро повече, отколкото през 2022 г. Разходите за учебниците в зависимост от нивото на образование са между 300 и 700 евро за ученик, което е допълнителен разход от средно 45 евро за ученик. Дано не ги стигнем италианците...

С униформа или не?

Униформата беше задължителна по времето на социализма. Тя се състоеше от тъмна престилка и синя или червена връзка, сако или пола и риза за по-големите ученици. Години след премахването ѝ, униформата започна бавно да се завръща в българското училище. Този път по-красива от скучната престилка, но и много по-скъпа, а осигуряването ѝ е свързано с проблеми все по-често. Заради това много училища се отказват от нея или я използват само при тържествени случаи.

Униформите не се приемат еднозначно и заради цените им. Много родители всяка есен се оплакват от завишени цени на артикули, които могат да се намерят доста по-евтино, ако нямат съответната

щампа или емблема на училището. Затова някои предвидливо купуват подобни на изискваните от школото дрехи и прикрепват елемента, който ги прави част от училищната общност. Други обаче нямат тази възможност, тъй като училището държи те да се закупят от точно определена фирма. Оттам идва и родителското недоволство. Тази година то е особено изявено в НГДЕК, където майки и бащи се оплакват, че една риза излиза близо 60 лева, а блейзер - 106 лв., а жилетката - 66 лв.

С ежедневни униформи ходят и учениците от 119 СУ, в 125 СУ, 4 СУ, 104 ОУ. В 73 СУ пък има само официални тоалети за гимназистите, които често се оказват необличани през годината.

ГАЛИНА КИРИЛОВА:

Започвам учебната година с вяра в силата на знанието

На учител, който със сърце учи учениците си, подкрепя ги, помага им, вдъхновява ги, не се налага да води битки, казва учителката от ОУ „Максим Горки“ в Левски

Интервю на Деси ВЕЛЕВА

■ **Г-жо Кирилова, с каква нагласа и настроение посрещате 15 септември?**

- 15 септември е един специален ден, невписан в календара, но неповторим по своята тържественост празник. Винаги се вълнувам на 15 септември - нова учебна година, нов хоризонт, нови предизвикателства, нови очаквания и нови надежди. Започвам началото с вяра в силата на знанието, което е предпоставка за добър старт към един стойностен и успешен живот за учениците ми, с вяра в подкрепата на родителите, с вяра в собствените ми сили и способности.

С нетърпение очаквам да видя моите малки ученици, които тази година ще бъдат второкласници, както и по-големите ми ученици. Подготвила съм им много изненади.

За мен е много важно децата да идват с желание на училище, да се чувстват спокойни. Мисля, че ще ги заинтригувам още първия ден.

■ **В последните години се създаде представата, че учителите водят непрестанна борба - с ученици, с родители, със системата като цяло. Чувствате ли вашата работа като вечна битка?**

- Всеки учител по различен начин приема работата с ученици, родители. За едни е въпрос на битка, за други - нещо нормално, част от професията. Възрастта на учениците не е без значение. Малките ученици слушат, изпълняват, имат желание да учат, да доказват "насерiously" своята самостоятелност и отговорност пред възрастните.

При големите ученици нещата стоят по различен начин. Те се вълнуват и от други неща. За себе си не бих казала, че водя битки. За всичките години, които съм прекарала в училище, съм разбрала, че на учител, който със сърце учи учениците си, подкрепя ги, помага им, вдъхновява ги, не се налага да води битки. Децата просто го следват.

Мотивацията на учениците е много важна. Тя е движещата сила, която стои зад всички действия на ученика. В ежедневната си работа не спирам да изтъквам колко ценни са знанията. Обсъждам с учениците си различни ситуации. Старая се да изградя добри взаимоотношения в клас, тъй като класът е една общност и в нея всички трябва да си помагат,

подкрепят, уважават, приемат различията си.

Работата с родителите е сложна. Друго поколение са днешните родители. Израснали с други ценности, макар някои от тях да са получили добро образование. Все по-малко се стремят децата им да получат същото. Когато за родителя образованието не е ценност, учителят трудно може да направи нещо. Нужна е по-голяма отговорност и контрол от страна на родителите.

Конкретно за моята работа бих казала, че тя е свързана с привличането им към училищния живот, съпричастност при решаване на проблемите. Родителите са партньори в моята работа. Много често им казвам, че те са моят гръб, с тях аз мога да направя всичко. Те ми помагат и аз ценя това. За мен тяхното мнение е от голямо значение. Работим заедно за децата.

За системата... Ах, тази образователна система! Всички разбират от нея. Учителското съсловие се бори за една по-образована нация.

■ **Какво е мнението ви за учебните програми, които все се променят и все нещо им липсва?**

- По отношение на учебните програми бих казала, че те са пренатоварени. Много материал за усвояване, малко часове за упражнение. Препускаме в часовете. Уроците са написани на висок стил. Особено тези по "Човекът и обществото" и "Човекът и природата". Учителите трябва да разнищат урока изречение по изречение, за да могат учениците да го разберат, научат и да приложат знанията си.

От учителската квалификация зависи качествено преподаване на учебното съдържание. В последните години се предлагат и организират най-различни обучения, от които учителите не научават кой знае какво.

Все по-често в класовете има деца със СОП, с различна форма на аутизъм, с нарушения в говора. Необходимо е да се помисли как да се усъвършенства системата за създаване на подкрепяща среда за такива ученици.

Не по-малко проблеми учителите срещат и с деца, за които българският език не е майчин. Добре е да се въведат допъл-

нителни часове по български. Във връзка с проблемното поведение на ученици е необходимо във всяко училище да има психолог и педагогически съветник.

■ **Какви са проблемите на учителите и на училището в малкото населено място и по какво се отличават от тези в големия град?**

- В последните години училищата в малките населени места се сблъскват с намаляващия брой ученици. Почти във всяко училище има маломерна паралелка. По селата има и слети паралелки. Това води до трудности, както в работата на учителя, така и при усвояването на материала от учениците. Малкият брой ученици води и до по-малък бюджет на училището, което рефлектира върху заплатите на учителите.

Друг проблем е намирането на специалисти по определени предмети - чужди езици, математика, информационни технологии. В малките градове и села учителите нямат възможност за кариерно развитие.

За агресията и в малкия, и в големия град важи едно и също - липсват надеждни лостове за санкциониране на негативните прояви в училище и подкрепа на позитивните. Нужни са повече психолози в училищата, помощник-учители в часовете,

ГАЛИНА КИРИЛОВА е родена в Левски и е начален учител в ОУ "Максим Горки" в града. Завършила е Шуменския университет "Епископ Константин Преславски". Има и магистърска степен от ВТУ "Св.св. Кирил и Методий".

които да подпомагат работата на учителя за създаване на позитивна среда за учене.

На места липсва и добра материална база. Под внимание трябва да се вземат и условията, при които учат голяма част от учениците. Да се осигури място за извършване на занимания по интереси, за игра. В много училища всичко се върши на едно място - класната стая. Това води до напрежение при децата.

■ **Вие самата чувствате ли се оценена? Какво ви липсва и какво ви мотивира?**

- От една страна оценка за мен са наградите ми - Почетно отличие "Неофит Рилски" от МОН за дългогодишна, цялостна и високопрофесионална трудова дейност в системата на

предучилищното и училищното образование, Специална награда на председателя на СБУ Янка Такева в XXIII конкурс на СБУ "Учител на годината", грамоти от Община Левски.

През всичките тези години съм се чувствала ценена от учениците си и техните родители. Успехите на моите ученици ми носят удовлетворение и смисъл да продължавам напред. Разбира се, в училище има и моменти, в които не съм се чувствала оценена, но може би точно тези моменти са ме направили боец. За работата на учителя е важно той да усеща, че е ценен като професионалист и като човек.

Липсва ми свободата в училище. Искане ми се да мога да правя повече неща, без да зави-

ся от някого. За работа ме мотивират децата. Едва ли има друга любов, сравнима с любовта на и към детето. Да уча децата, да им дам частица от себе си, да виждам усмивките на лицата им, да държа малките ръчички и заедно да изписваме А, Б..., е несравнимо. Децата са слънчев лъч в моя живот!

Обичам да играя, пея и рисувам с учениците си - съвместявам много роли в една. Това ме поддържа жива, зарежда ме с енергия и ме прави щастлива.

■ **Разкажете за учениците си - какви нужди имат, какви очаквания имате от тях, как виждате бъдещето им?**

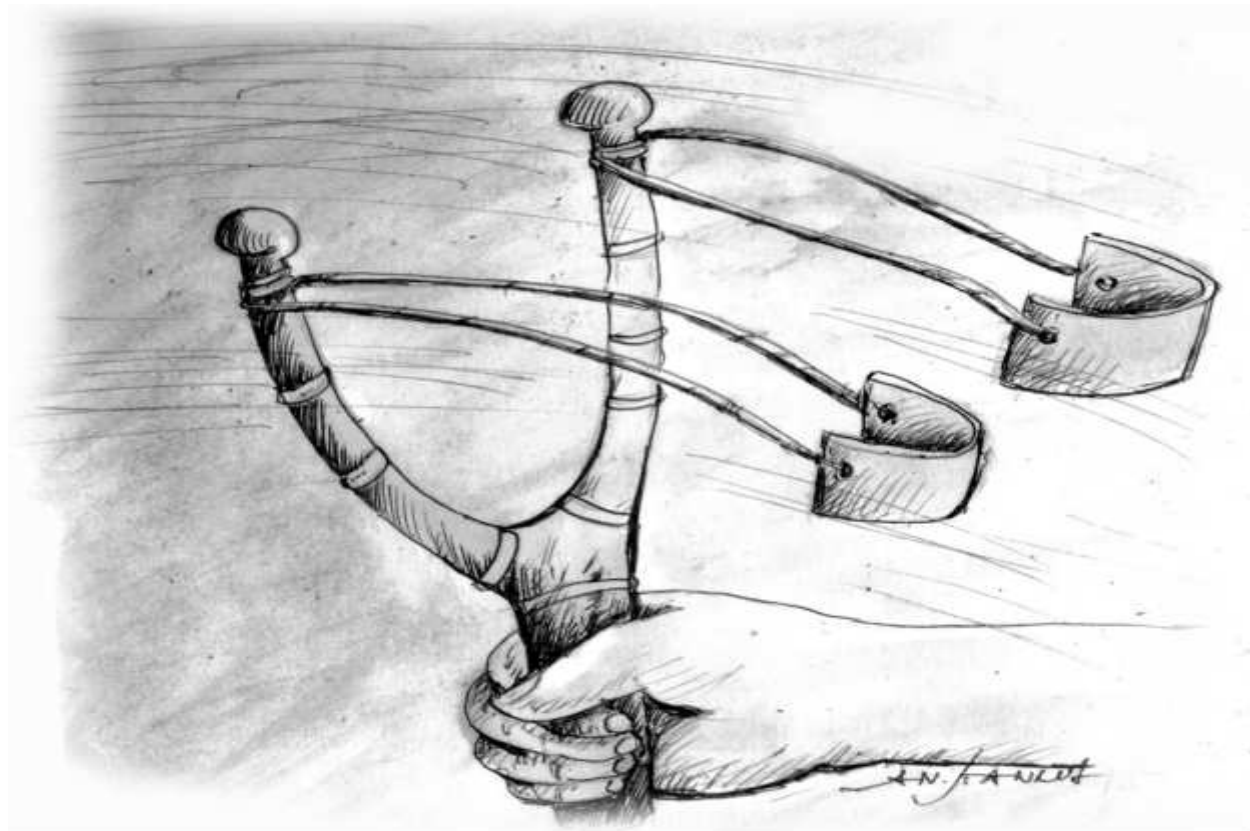
- Имам най-прекрасните деца. Мили и добри. Отнасят се отговорно към поставените задачи. Те са разноцветна палитра от характери и интереси, докосващи те по невероятен начин. Децата имат нужда да бъдат подпомагани в учебната работа, вдъхновявани, стимулирани да творят, подкрепяни в това, с което искат да се занимават извън училище.

Ще се радвам някой ден да ги видя големи, зрели и успешни. Но за да се случи това, сега те трябва да учат, защото знанията са ключ към успеха.

Когато за родителя образованието не е ценност, учителят трудно може да направи нещо

КАРИКАТУРА НА ДЕНЯ

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

ГЕРБ срещу Шенген

Юри МИХАЛКОВ

Нидерландия пак ни показва червен картон за Шенгенската зона, като се очаква да се откаже от ветото срещу Румъния. България ще остане единствената страна в ЕС, която не е дорасла за зоната. Срещу кандидатурата ни има възражения и Австрия, макар че нейните стрели са повече насочени срещу Румъния.

Всички искаме в Шенген, но колкото и да

ни горчи, трябва да си признаем, че не го заслужаваме.

За Нидерландия, например, най-важното е как работи върховенството на закона, както обясни наскоро премиерът ни. Привидно това нейно изискване стои малко встрани от опазването на границата ни като външна за ЕС, което пък е основното изискване. И неслучайно на него наблюдава Австрия, която очаква от страната ни да прави всичко възможно да ограничи притока на мигранти през нейните граници. Едва ли Нидерландия подценява това изискване, но явно това е "предоставила пълномощията си" по него на Виена, за да натисне по ахилеса на българската демокрация - правосъдието. Нищо чудно двете

страни да са се договорили за разделни роли в името на резултатността.

По двата критерия здравата сме загазили. Не минава и седмица без съобщения за заловени мигранти във вътрешността на страната. Да кажем, че полицията си върши работата, но защо ли мигрантите влизат на наша територия като в разграден двор - въпреки прехвалената навремето гранична ограда, вдигната по борисово време?

Пак по негово време пусна пипалата си мутренската корупция, която сега дава повод на Хага да ни вдигне червения картон - било с бухалката "главен прокурор", било с рекета над законен бизнес или обратно с "чадъра" върху съмнителния, било таксата "спокойствие" и

подкупите, които финансовият му министър Горанов прибирал от Божков, било с частната митница, пропускала контрабандни стоки, с далаверите с обществени поръчки или раздаването на народна пара на свои фирми. Да сте чули по всички гръмки корупционни случаи да се е стоварила тежката ръка на върховенството на закона? Стовари се единствено ръката на Вашингтон, санкциоинира Горанов и някои други по закона "Магнитски" заради "широкото им участие в корупцията в България".

Апропо, през март ГЕРБ поемат управлението. Смятате ли, че върховенството на закона ще възтържествува? Докато Б.Б.и ГЕРБ са в управлението, надали ще заслужим Шенген.

Трите капки на...

От стр. 1

Танцът на Кирил Петков около истината обаче е много по-опасният процес. Само за няколко дни очевидно от ПП са получили директни указания да заобикалят по всякакъв начин темата за срещата в Самоковския манастир. Така де-щом можеш да попиеш здравия разум, защо да не заличиш напълно и истината за това, което се е случило. Трите капки като политически механизъм за амнезия, като

опит за пълна дискредитация на реалността. Размиването на истината като заличаване на мазните отпечатащи от сцената на убийството.

А истината е, че покупко-продажбата на избирателното им тяло се е състояла много преди скандалния запис, още докато ходеха из сутрешните блокове и мелодраматично заявяваха, че ще пенсионират Бойко Борисов. Още докато се биеха в гърдите, че са Голямата Алтернатива, те вече са правели алъш-

вериш със статуквото и са подготвяли пералнята за ГЕРБ, Делян Пеевски и виновното минало.

Наистина - как да разкажеш това на правилния български език. Единствено наранената лексика на Кирил Петков е в състояние да съвмести лъжата, ужаса, измамата, интригата и да ги поднесе като митична история за успех, гордост и политическа тактика.

Нека да направя една тънка превръзка, хохохо, точно така се изсмуква кислородът от едно об-

щество.

Забий ритник в езика му, пусни огнепръскачи срещу историческата памет, а най-накрая закопай истината в среднощния гроб на психодясното съзнание и резултатът ще е това, което имаме днес...

Превръзка за мозъка. Новолуние в държавата. И в мрака шетат политическите мошеници и шмекери.

Поне езика ни да бяха оставили на мира.

Той с нищо не е заслужил такава съдба.

ПРАЗНИК НА БЪЛГАРСКИТЕ ИНЖЕНЕРНИ ВОЙСКИ. На 13 септември 1878 г. с Приказ №11 се обявява създаването на първата българска строева сапърна рота. През различните години инженерните части на БА носят различни имена. Инженерни войски са пионери в миротворческата история на Българската армия.

1739 - РАЖДА СЕ ГРИГОРИЙ ПОТЪБОМКИН, РУСКИ ДЪРЖАВНИК (УМИРА 1791 Г.). Многократно воювал срещу Османската империя, десетки пъти минавал отсам Дунав в рейдове с конницата си. Създател на редица градове в Южна Русия, днешна Украйна, като Новоросийск, Херсон, Николаев. Строител и на Черноморския флот на Русия.

1766 - РАЖДА СЕ ЧИЧО САМ, АМЕРИКАНСКИ ТЪРГОВЕЦ (УМИРА 1854 Г.). По време на Британско-американската война (1812) Самюъл Уилсън, месопреработвател, получава договор за доставка на говеждо месо за армията. То се транспортира в бъчви, маркирани с инициалите "U.S." (United States). На 7 септември 1813 г. часовоу ирландец, запитан какво означават тези букви, за пръв път ги свързва с името на доставчика - англ. Uncle Sam (Чичо Сам). Постепенно всичко, маркирано с инициалите U.S., започва да се свързва с Чичо Сам.

1853 - РАЖДА СЕ ХАНС КРИСТИАН ЙОАХИМ ГРАМ, ДАТСКИ МИКРОБИОЛОГ (УМИРА 1938 Г.). Открил способ, носещ неговото име, за различаване на еднакви по вид бактерии чрез оцветяване. Техниката продължава да бъде стандартна процедура в медицинската микробиология. В първата си публикация Грам скромно отбелязал: "Публикувам метод, независимо от факта, че аз знам, че сега той е несъвършен и с недостатъци, но аз също се надявам, че в ръцете на други изследователи той ще се превърне в нещо полезно."

1902 - ЗА ПРЪВ ПЪТ ПРЪСЛОВИ ОТПЕЧАТЪЦИ СА ИЗПОЛЗВАНИ КАТО ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА ВИНА. През 20-те години на XIX в. детективите вече са забелязали, че няма два еднакви пръстови отпечатаща. През 90-те години на XIX в. сър Франсис Галтън и Едуард Хенри откриват начин да ги класифицират според "извивките", "сводове" и "браздите". През 1902 г. Хенри създава система за отпечатащи в Скотланд Ярд. От 1914 г. всички европейски държави и САЩ прилагат тази система. В България регистрацията започва от 1909 г.

1923 - В МЪГЛИЖ, КАЗАНЛЪШКО, ПРЕЖДЕВРЕМЕННО ИЗБУХВА СЕПТЕМВРИЙСКОТО ВЪСТАНИЕ. В опита за сваляне на режима на Демократическия сговор, установен с Деветоюнския преврат, се включват БКП, леви земеделци и анархисти. Въстанието е насочено към "установяване на работническо-селско правителство" в България. Като реакция срещу мерките на правителството за осуетяването му и арестуването на над 2000 видни дейци на БКП на 12 септември в Мъглиж въстават първи.

НИКОЛАЙ РУСАТЕВ:

Сливането на служби е пагубна идея на ген. Атанасов*

Източниците ни зад граница ще преосмислят дали да работят за България

Интервю на Тая ДЖОЕВА,
Епицентър

■ **Г-н Русатев, в петък на закрито заседание в парламента бяха отхвърлени докладите на шефовете на две специални служби - ДАНС и ДАР. Това се случва за първи път. Знак за недоверие?**

- Категорично - да! Това е недоверие и заявка за промяна на ръководния състав. Рокадите вече започнаха. Смените на кадри, които не зависеха от президента, са направени. Заместниците в двете служби са махнати. Сега очевидно е ред на началниците. Казали са на депутатите да гласуват отрицателно за докладите и те гласуват, независимо дали разбират от материята или не.

■ **Ще ви питам директно - политизирани ли са службите, както се твърди?**

- Да. Докато аз работех имаше наченки това да се оправя, но сега са много политизирани. Изпълняват се се политически поръчки.

■ **Тогава смятате на ръководителите на службите има основание?**

- Познавам лично ръководителя на ДАР, бил ми е подчинен, и знам, че този офицер никога няма да допусне политизация. Пишат, че бил работил срещу промяната. Това е абсурд за мен. Но тъй като е назначен от президента Радев, очевидно се налага да бъде махнат и той.

За ДАНС и на по ниско ниво се вкарват хора, които изпълняват конкретни задачи.

■ **Има ли гаранции, че в българските служби не проникват чужди агенти?**

- По принцип е възможно това да се случва. Но е много трудно да се постигне. Като трудност може да се сравни със създаването на нелегални разузнавачи, които да внедриш в чужда държава. Това е най-тежката част от разузнаването.

Но в днешното размирно време не е изключено да има проникване. Има механизми, по които човек може да се ориентира и да разбере дали една кандидатура е проблемна от тази гледна точка. Според мен по-лесният вариант е, ако чужд разузнавач се допре под някаква форма до служител на службите и в личен контакт би могъл по-лесно да го вербува. Тогава може да се каже, че има чужди агенти.

Но основното, за което в последните две години говорят - за руски агенти, е много елементарно. Клеймото се слага произволно, без възможност човек да се защити. При условие, че преди близо две години изгониха около 70 човека от руското посолство, кой работи по тази линия сега? Не е невъзможно, но вероятността, според мен, е по-малко от 10 процента.

■ **Има и друг въпрос - достатъчно ефективно ли работят нашите служби срещу проникването на руско влияние - икономическо, политическо?**

- Мога да кажа само мнението си, нямам конкретна информация. Дали работят или не се доказва само с реализацията на конкретни случаи. Ако няма реализация - за какво говорим?

■ **Вие споменахте за изгонените руски дипломати. Сигурно нашите служби са работили по тях, имало е доказателства?**

- Не, там всичко беше по списък, по подозрения на някой за нещо. И по-скоро беше подсказано от едно посолство какво да се направи. И беше направено от правителството на Кирил Петков.

■ **Оттогава минаха няколко службени правителства. Защо се налагаше в този период президентът да сменя ръководителите на специални служби? При толкова чести рокади по върховете на службите могат ли да работят спокойно бившите ви колеги? Изобщо могат ли да работят?**

- Категорично - не. При толкова чести смени те не могат да се ориентират за какво става дума. Те не знаят дали даден доклад или позиция ще бъдат приети, дали ще се реагира. Объркването за състава е пълно. Но защо се правят смените може да се разбере само от истинските мотиви, ако някой ги изнесе публично. При едните рокади, които бяха по-масови в цивилното разузнаване и в ДАНС, всички се направиха на големи борци срещу руското влияние и руските служби. Изтъкнаха се доводи, които не могат да бъдат уважени и президентът като сериозен човек реши да ги махне, защото разпозна целенасоченост. Ю Твърде е възможно Румен Радев да има свое мнение, но не виждам в състава около него хора, които могат да му дадат професионално становище. Ако всичко е оставено само на неговата глава, едва ли може сам да обхване всичко,

което засяга специалните служби.

■ **Смятате, че около Румен Радев няма достатъчно компетентни хора, които да дават необходимата обективна информация?**

- Да, няма, абсолютно! Няма и около Кирил Петков.

■ **Друга новина от заседанието в петък е, че има проектозакон, който слива ДАР - цивилното разузнаване, и Военното разузнаване. Какви ще са последствията, ако това се случи?**

- Ако досега имахме едно око, което гледа, сега няма да имаме и това едно око. Това е пагубна идея, която се лансира от ген. Атанас Атанасов, защото смята, че знае най-много. Тези дни той призна, че има законопроект от 2014 година. Тогава аз и представители на нашата асоциация ходихме в парламента, разговаряхме с всички парламентарни групи в Народното събрание и успяхме да ги убедим да не приемат този закон. Включително и Бойко Борисов успяхме да убедим, независимо че тогава ГЕРБ и Реформаторският блок бяха коалиционни партньори. Сега Борисов отново има особено мнение, което е обнадяващо. Чувал съм изказвания по адрес на нашата служба - на Военното разузнаване, че само тя е подчинена. На кого? За какво? Не разбирам какво иска Атанасов и не знам какво разбира от разузнаване.

■ **През 2014 година с какви аргументи убедихте депутатите да не сливат службите?**

- Разговаряхме тогава с разумни хора. Изслушаха ни депутати от комисиите, които отговаряха за службите, за военните дела. И разбраха, че обединението ще доведе до унищожаването и на двете служби. Ако тепърва създаваме едно разузнаване, може всичко да се прави. Но ние имаме служби с над 100-годишна история и сега ще слеем една с друга...Как ще стане?!

■ **Дава се за пример германската БНД, където всички служби са под една шапка. По-добрият модел ли е това и за България? Може ли да се приложи?**

- От работата си с чужди служби най-много съм доволен от взаимодействието с БНД. Но нещата са много различни по начин на работа, обучение на кадрите, има ред и дисциплина, където ги няма никъде другаде. Политизиране, каквото се опитват да направят

при нас, там няма.

Пак казвам - ако сега създаваме нещо, трябва да правим правилата. Кой ще измисли правилата? Да вземем за пример турският отдел. Той има свои източници зад граница. Като се слоят, ще има още повече източници. Като съберем на едно място двете служби, едните кадри ще ги махнем и толкоз, така ли? Защото очевидно никой не обмисля механично обединение и веднага ще бъде отчетено, че 50 човека в един отдел са много. Кой ще махнем? Подчертавам, че това е труден процес и ще се изразява грубо - това не е шкембеджийница. В подготовката на хората, в изграждането на източниците е инвестирано време. Дали тези източници ще искат да работят с други служители?

■ **Самата поява на информацията, че отново се обмисля сливане на двете разузнавания - цивилно и военно, кара източниците да бъдат нащрек. Така ли?**

- Абсолютно. Говорим за умни и интелигентни хора, които следят обстановката тук и усещат, че могат да бъдат издънени.

■ **България се лишава от информатори дори само с анонса за тази реформа?**

- Категорично. Мнозина ще преосмислят дали да работят за нас.

■ **Обмисля се президентът да бъде отрязан от правото си да издава указ за ръководителите на специалните служби, като думата вече ще има Народното събрание. Военното разузнаване се слива с външното, за да влезе и то в тази процедура. Какво налага тази промяна? Вашият прочит?**

- Със службните правителства и със смените в службите президентът така раздразни опонентите си, че те сякаш искат да му отмъстят. Отмъщението не е държавническо мислене. Ако сега президент е Румен Радев, утре ще е друг. Освен това той е избран с близо два милиона гласа - всичко, което е направил е било в правомощията му.

■ **Вие следите хода на военните действия. Какви са вашите професионални заключения? Колко още ще продължи войната и най-важното - на каква цена?**

- Цената ще бъде голяма и за двете страни. Най-лошото е, че има много човешки жертви. Изразходва се и голям финансов ресурс.

Мисля, че максимум до една година ще има резултат и изходът няма да се реши на бойното поле, както обикновено при такъв конфликт. Но начинът, по който ще се сложи край, не е толкова съществен. Важното е да има мир.

Изгонването на руските дипломати беше по списък, по подозрения на някой за нещо

*Заглавието е на редакцията

Със съкращения

Преврати срещу неоколонизализма на Париж*

Шест държави в Западна Африка се борят за валутен и икономически суверенитет

Игор ГАШКОВ

Мали, Чад, Буркина Фасо, Нигер, Габон - преврати съответно през 2021, 2021, 2022, 2023 и 2023 г. Освен от френския език (като бивши колонии на Франция в Западна Африка Ц прев.), тези страни са обединени и от паричната система на западноафриканския франк (CFA). Тези независимите държави в продължение на 60 години са били лишени от възможността да печатат свои собствени пари и са фундаментално зависими от Европейската централна банка, за да провеждат своите политики. Няма нищо подобно в други части на Африка и Азия.

Осакатената свобода

Възможно ли е да нямате собствена валута, но в същото време да запазите независимост? Теоретично да. Страните от еврозоната, използващи единна парична система, са принудени да правят компромиси помежду си. Но в Стария свят отстъпките се компенсират с помощта на богатите страни за по-бедните, докато в зоните на CFA франка такъв механизъм не е предвиден. Валутите на 14 държави (в Западна и Централна Африка) са стриктно обвързани с еврото, темповете на инфлация се определят от чужбина чрез директиви, а част от националните парични резерви се внасят внасяне в Париж. В замяна на това - нищо.

Капиталите по-лесно излизат от местния пазар, "емигрирайки" при първите признаци на криза. Неравенството на баланса - западноафриканският франк се конвертира в евро много по-често, отколкото обратното - се наслаждава върху общата разлика в ниво на развитие с Европа. Африканските валути, свързани с него, наследиха надут обменен курс. Това означава, че местните стоки се оскъпяват, с изключение на най-доходоносните - суровините. Всичко останало се внася от чужбина и се продава успешно на местния пазар, без да се дава шанс на местното производство. Този дисбаланс се отразява под формата на висока

безработица. През годините африканците стават все по-враждебни към Франция.

Сглобяването на зоната с франка

Напълно възможно е Шарл дьо Гол, който създава зоната на франка през 1945 г., да е допуснал, че гневът на Африка може да бъде пренебрегнат. Франция, издигаща се от руините след Втората световна война, се нуждаеше от външни източници на финансиране. Системата на неравен обмен с колоните изглеждаше естествено решение и те започнаха да я усъвършенстват. Раждат се не един, а два валутни съюза на франка - в западната и централната част на Африка, обединени от фиксиран обменен курс към френския франк и обидното съкращение "Колониите на Франция в Африка" (CFA), което тогава беше съвсем вярно.

Под натиска на привържениците на независимостта през 60-те години на миналия век Франция се оттегля от региона, но успява да осигури запазването на полезните си парични съюзи. Париж сключи споразумения за сътрудничество с нововъзникващите държави, което значително намали техния икономически суверенитет. Колониалистите си тръгнаха, но създадените от тях механизми останаха. В съкращението CFA "колониите" бяха заменени с "общност", а "Франция" с "финанси" и се получи пак CFA (в превод Общност на финансите в Африка). Но същността на паричния инструмент остана непоколебима.

Гвинея и Мавритания, които я напуснаха зоната на западноафриканския франк, за да печатат свои собствени пари, я смятаха именно за такава. За-

СНИМКА БТА

Млади нигерци са готови да се запишат като доверболци, за да защитят страната си от военна намеса отвън

губата на участници можеше да предизвика ефект на домино, но тези, които разчитаха на това, се заблуждаваха. Други две държави - бившата португалска Гвинея-Бисау и испанската Екваториална Гвинея - скоро се присъединиха към CFA зоната на мястото на напусналите държави.

Куриуми срещу валутната независимост

През втората половина на 20-ти век най-малко трима национални лидери, които публично обещаха да се откажат от нея, завършиха живота си от куршумите на превратаджи или в затвора си. С един от тях това се случи само два дни пред старта на реформата, която в крайна сметка не бе извършена. Името му Силван Олимпико символизира пропуснатите възможности за Република Того. А историята за свалянето му от власт през 1963 г.

Олимпико се скри в градината на американското посолство, където бе намерен застрелян, - илюстрира несигурността на външнополитическите съюзи и трудностите при маневрирането между великите сили в името на оцеляването.

Това, което не бе извършено в Того през 60-те години, беше приложено на практика от лидера на Мали Модибо Кейта, но той беше принуден да плати цената. През 1962 г. неговата страна заменя CFA-зоната на франка със собствен си малийски франк. В разсекретените архиви на френското разузнаване това решение се свързва с посещението на Кейта в СССР през същата година. Фактът, че отношенията между Москва и Бамако значително се стоплиха, не устройваше всички. През 1968 г. Кейта бе свален и хвърлен в затвора, от който никога не излезе, а зоната на франка бе възстановена, зарязвайки временната парична независимост.

Убийството на президента на Буркина Фасо Томас Санкара от превратаджиите през 1987 г. е най-новата зловеща история, свързана със зоната на франка. Поддръжник на левите идеи, Санкара вярваше, че валутата, наследена от колониализма, възпрепятства икономическия прогрес и обижда националните чувства. В началото на 80-те години той предложи да публикува своя собствена валута, но подцени несигурността на позицията си. Организаторите а преврата се разправиха не само с лидера на революцията, но и с 12-те негови сподвижници, които споделят идеите му. Така зоната на западноафриканския франка оцеля.

Диктатът с еврото

През 2015 г. президентът на Чад Идрис Деби (по-късно убит от бунтовници) нарече валутата "теглеща Африка на-

зад". През 2019 г. президентът на Бенин Патрис Талон се съгласи: "Не е добре този модел да продължава да съществува". Със смяната на поколенията в Африка желанието за поемане на контрол върху собствената финансова политика става преобладаващо.

В отговор през 2019 г. Париж предложи гъвкава реформа на едната зона - западната. Принципите му включват постепенно отслабване на ролята на Франция, правото да се връщат финансовите резерви в Африка и дори преименуването на валутата в еко вместо дискредитирано име, което се отнася до колониализма. Ковид-пандемията обаче забави напредъка на реформата: три години по-късно тя все още не е влязла в сила.

Но трябва да се има предвид двойствеността на формулировките, които са съзнателно избрани от Франция. Те позволяват много неща да бъдат оставени такива, каквито са: например правото да се върне националното богатство на Африка не означава това задължение непременно да се изпълни, а е поставено в зависимост от изпълнението на споразумения. Френските представители в централните банки ще бъдат заменени от експерти, назначени със съгласието на Париж.

Независимо от различните оценки за бъдещето на CFA зоната, сигурно е едно: обвързването му с еуровалутата. Париж не е съгласен на компромис по тази ключова точка. Това означава, че противопоставянето срещу френските парични инструменти в африканските страни ще продължи по един или друг начин.

Страницата подготви
Юри МИХАЛКОВ

Перспективата е независимото еко

Зоната на западноафриканския франк включва Кот д'Ивоар, Бенин, Буркина-Фасо, Мали, Нигер, Сенегал, Гвинея-Бисау и Того, а на централноафриканския - Камерун, Габон, Чад, Централноафриканската република (ЦАР), Конго и Екваториална Гвинея (общо 14 държави). На 10 януари 1994 г. в Дакар е подписано споразумение, което трансформира Паричния съюз на Западна Африка в Западноафрикански икономически и валутен съюз. От 1999 г. курсът на африканския франк към еврото е 655 957 към 1 евро.

Бенин, Буркина Фасо, Гвинея-Бисау, Мали, Нигер, Сенегал, Того и Кот д'Ивоар са готови през 2027 г. да премахнат франка в полза на новата валута, наречена еко. Тези държави са част от Икономическата общност на западноафриканските страни (ECOWAS). Първоначално въвеждането на колективна валута беше планирано за 1 декември 2009 г., но тази дата беше отложена първо за 2020 г., а след това за 2027 г.

*Статията е с малки съкращения, заглавията са на ДУМА

„Галактически концерт“ ще има премиера на ЕМФ

Изпълнението на творбата за пиано и оркестър от Георги Черкин ще бъде съпроводено от 3D мапинг шоу

Европейският музикален фестивал ще представи световната премиера на първата крупна оркестрова творба от известния наш пианист Георги Черкин - „Галактически концерт“ за пиано и оркестър, написан специално за 23-тото издание на форума.

Черкин има репутацията на един от най-харесваните и изявени български артисти, чиято клавирна кариера продължава над две десетилетия. Като внук на видния композитор Георги Златев-Черкин, изпълнителят носи и творческия ген на своя прочут дядо. Още като ученик в Националното музикално училище в София, Георги прави първите си композиционни опити. На 16 г. пише пиесата „Силата на живота“, отличена с награда на конкурса „Музиката и земята“. През последното десетилетие

пианистът печели възторга на публиката и със своите майсторски оркестрации на популярни шедеври от клавирната литература. От многобройните му аранжименти за пиано и оркестър особено любими са „Турски марш“ от Моцарт, „Лунна соната“ от Бетовен и „Годишните времена“ от Чайковски, които са изпълнявани на престижни концертни сцени в България, Германия, Унгария, Полша, Русия и др.

В края на 2022 г. Георги за първи път се осмелява да посегне към по-голямото предизвикателство - свой собствен клавирен концерт с оркестър, в който има възможност да разгърне изцяло музикалните си идеи. Пианистът ще бъде солист на премиерното изпълнение в партньорство с музикантите от Оркестър „Кантус фирмус“ и диригента Григор Паликаров.

СНИМКА „КАНТУС ФИРМУС“

Събитието е на 16 септември от 19,30 ч. в зала „България“. Партньор за концертите е Софийската филхармония. Зрителите ще имат шанса да видят и първото за зала „България“ 3D мапинг шоу, фокусирано върху идеята на творбата: „Светлини образи на галактики и съзвездия ще се движат в ритъма на музиката, а самият концерт е замислен да бъде преживяване, различно от всяко друго, което човек е имал досега в концертна зала“, заявява авторът.

В програмата на вечерта ще звучи още музика от Чайковски („Вариации Рококо“ за виолончело и оркестър) и Виенявски (Брилянтна фантазия по теми из операта „Фауст“) в изпълнение на младите таланти Наума Найман - 17 г. (виолончело), и Диана Чаушева - 15 г. (цигулка).

НАКРАТКО

„Остава“ с нов видеоклип, дни преди концертите в Пловдив и Русе

СНИМКА ГРУПА „ОСТАВА“

Поредна песен от последния албум на „Остава“ - „Кислород“, оживява със стилно абстрактно видео. Този път момчетата повериха продукцията към „Сателит“ на творческия екип от Clamer Production Studio с режисьор Георги Манов. Историята в него минава през житейските съдби на различни хора, като основният акцент е текстът, в който Свилен не за първи път възпява любовта. Силната космическа любов, която те изстрелва в орбита и те кара да гравитираш като „Сателит“. Музиката е на Георги Георгиев, в аранжимента се включват всички от групата, а за продуцирането, както и на целия албум „Кислород“, работят заедно с Георги Станев. Новия сингъл „Сателит“ ще чуем и по време на последните за тази година концерти на открита сцена на „Остава“ - на 16 септември в Лятно кино „Орфей“ - Пловдив, на 17 септември в Летен театър - Русе, и на 2 октомври в Кино Кабана, София.

„БНТ представя“ с нов сезон от 13 септември

Шестият сезон на портретната документална поредица на обществена телевизия „БНТ представя“ започва на 13 септември. Тя пренася зрителите в личния и професионален свят на едни от най-значимите имена в българската култура, наука, политика и спорт. По традиция епизодите ще се излъчват в сряда от 21 ч. по БНТ 1. Началото на новия сезон поставя филмът „Спомени за спасението“ на режисьорката Ралица Димитрова и оператора Пламен Герасимов, посветен на 80-ата годишнина от спасяването на българските евреи. През историите на хора, които познават ужаса на антисемитизма, завладял Европа преди и по време на Втората световна война, разбираме какви ограничения са имали българските евреи, какво са знаели за случващото се тогава, когато са били още деца, какво са преживели семействата им, чакайки заветното „Оставаме“. През септември „БНТ представя“ ще срещне зрителите с живота и творчеството на един от най-успешните български циглари Минчо Минчев и на любимия на поколения актьор Никола Анастасов. Сред главните герои в шестия сезон са още един от майсторите на българската любовна лирика Христо Фотев, легендарният актьор Апостол Карамандев, музикантът Георги Минчев, видният историк и филолог проф. Иван Дуйчев и други.

Столичният куклен театър започва сезона с пъстър афиш и подаръци по повод Деня на София

СНИМКА СКТ

„Принцесите и Змеят“

Най-малките зрители на възраст между 2 и 5 г. ще бъдат първите посетители на Столичния куклен театър в новия сезон. На 13 септември от 10 и 11,30 ч. във фойето на ул. „Гурко“ 14 ще се играе представлението за бебета „Кофичка с лопатка“ с авторка и режисьорка Елза Лалева. В събота и неделя - 16 и 17 септември, от 11 ч. зрителите ще могат да се насладят на представлението „Косе Босе“ (в салона на ул. „Гурко“ 14) и „Принцесите и Змеят“ (в салона на бул. „Янко Сакъзов“ 19), научи ДУМА от Албена Халачева.

По случай Деня на София - 17 септември, СКТ ще подари безплатни посещения на детски представления за целия

сезон на четирима зрители, които посетят спектаклите на театъра в празничния ден. Печелившите - по двама в двата салона, ще бъдат изтеглени с томбола от актьорите след края на представлението. За да участват в томболата, зрителите трябва да пазят своите билети до края спектакъла.

Още в първата седмица от новия сезон театърът ще отбележи и две юбилейни представления - 70-о на „Кофичка с лопатка“ (на 13 септември от 11,30 ч.) и 50-о на „Косе Босе“ (на 16 септември от 11 ч.). На 27 септември от 19 ч. театърът ще зарадва и своите пораснали почитатели с бродуейския мюзикъл за възрастни „Авеню Q“.

Миро ще изнесе втори концерт в зала 1 на НДК

Миро ще направи втори концерт в зала 1 на НДК като част от турнето „Best of“. Специалното коледно издание на музикалното събитие ще бъде на 21 декември и ще включва допълнителни рождествени песни. Новата дата идва след огромния интерес от страна на публиката и предварителното разпродаване на всичките шест концерта в страната, научи ДУМА от Татяна Павлова, експерт комуникации и пиар мениджър.

Турнето на Миро „Best of“ вече е в разгара си. Поредицата концерти започна от сцената на пълния Летен театър в Созопол, а след това премина през Бургас и Стара Загора. С Миро на сцената по време на концертите са фънк ураганите „SoulBmoll“ и невероятното трио „Trinity“. Турнето продължава в летните театри във Варна (14 септември) и Плевен (16 септември). Кулминацията ще бъде на сцената на зала 1 на НДК в София на 11 октомври и 21 декември. Концертите събират най-големите хитове на изпълнителя от последните 23 години. Медиен партньор на турнето е БГ Радио.

Преди началото на турнето си тази година Миро издаде нов сборен албум - „46“ („Вирджиния рекърдс“), представен в края на април. Малко по-късно излезе и видеото към единствената нова песен в него - „Отначало“, реж. Валери Милев.

СНИМКА ИВАН ЕРМЕНКОВ ЗА ARTVENT

ДНЕС	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК	СЪБОТА
			
ПРЕДИМНО СЛЪНЧЕВО	ПРОМЕНЛИВО	КРАТЪК ДЪЖД	КРАТЪК ДЪЖД
максимални 30°C	максимални 30°C	максимални 29°C	максимални 28°C
			

05.55 Денят започва - сутрешен блок с Христина Христова и Симеон Иванов
09.20 100% будни - сутрешно токшоу с Надежда Иванова и Стефан А. Щерев
11.00 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович
12.00 По света и у нас
12.25 Новини на турски език
12.35 Малки истории
13.00 Последният печели - забавно семейно куиз шоу/п/
14.15 "Амос - пазителят на маските" - анимационен филм
14.45 "Пакостникът Чоралчо" - анимационен филм
15.00 "Анн с двойно "Н" - тв филм /3 епизод/
15.45 Телепазарен прозорец
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 Светът и ние
17.00 България в 60 минути с Мариана Векилка
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня - коментарно предаване
19.00 Последният печели - забавно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 БНТ представя: "Спомени за спасението" - 80 години от спасяването на българските евреи
22.00 "Внедрени 2" - тв филм /6 епизод/ (14)
23.00 По света и у нас
23.25 "Под прикритие 2" - тв филм /9 епизод/ (16)
00.25 Светът и ние /п/
00.55 100% будни - сутрешно токшоу с Надежда Иванова и Стефан А. Щерев /п/
02.30 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович /п/
03.30 "Анн с двойно "Н" - тв филм /3 епизод/п/
04.15 Олтарите на България
04.25 По света и у нас /п от 20.00 ч/

06.00 "Тази сутрин" - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Мария Цънцарова
09.30 "Пътят на Европа" - специално студио за дебата за състоянието на ЕС през 2023 г. с водещ Светослав Иванов
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 "Комиците и приятели" - комедийно шоу
13.30 "Стани богат" - телевизионна игра с водещ Михаил Билалов /п./
14.30 "Скъпи наследници" - сериал
15.30 "Почукай на вратата ми" - сериал
17.00 bTV Новините
17.20 "Лице в лице" - публично предаване с водеща Цветанка Ризова
18.00 "Стани богат" - телевизионна игра с водещ Михаил Билалов
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 Премиера: "Опасно изкушение" - сериал, с.6, еп.33
21.00 "Фермата: Нишката на живота" - риалити, с.9
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.35 "Сомердал" - сериал, с.3, еп.2
00.35 "Столичани в повече" - сериал, с.8, еп.12
01.30 "Домашен арест" - сериал, с.4, еп.14 (последен)
02.10 bTV Новините /п./
02.40 "След щастливия край" - романтичен, драма [14+]
04.10 "Вкусът на България" - кулинарно предаване с водеща Мария Жекова /п./
04.35 "Без багаж" - документална травърл поредица с автор Биляна Траянова /п./
05.00 "Домашен арест" - сериал, с.4, еп.12

06.00 "Здравей, България" - сутрешен блок
09.30 "На кафе" - предаване на NOVA
12.00 Новините на NOVA
12.30 "Наследство" (премиера) - сериен филм
13.30 "Остани с мен: Безкрай" (премиера) - сериал
15.00 "Не ме оставяй" (премиера) - сериен филм
16.00 Новините на NOVA
16.10 "Пресечна точка" - публицистично шоу
17.00 "Семейни войни" (нов сезон) - телевизионна игра
18.00 "Сделка или не" (премиера) - телевизионна игра
19.00 Новините на NOVA - централна емисия
20.00 "Черешката на тортата" (нов сезон) - риалити
21.00 "Игри на волята: България" (премиера) - риалити, сезон 5
23.00 Новините на NOVA
23.30 "Военни престъпления" - сериал, сезон 12
00.30 "Престъпни намерения" - сериал, сезон 12
01.20 "Пожарникарите от Чикаго" - сериал, сезон 10
02.00 "Дъщерята на посланика" - сериен филм
03.40 "Ти разкажи, Черно море" - сериен филм
05.20 "Пресечна точка" - публицистично шоу /п/

10.00 Академия Здравитал
11.00 EuroTV Shop
11.30 Модна фиеста
12.00 Интересно със Славчо Тощев
12.30 EuroTV Shop
13.00 Новини
13.15 Не се страхувай!
14.15 Балотаж
15.15 Новини
15.30 EuroTV Shop
16.00 Делници
19.30 Новини
20.00 Контра със Страхил Ангелов
21.00 Психологически портрет
22.00 Денят с Веселин Дремджиев
23.00 Новини
23.30 Гозбата на България
00.30 Refresh за здраве
01.30 EuroTV Shop
03.30 Балотаж
04.30 Психологически портрет
05.30 Контра със Страхил Ангелов
06.30 Делници

ХОРОСКОП

ОВЕН

Денят не е подходящ за начало на проект или ново начинание. Заложете на организационна работа.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Работете по утвърдената си програма, имате доста ясна визия за бъдещето.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Отложете за по-добро време сключването на сделки. По-добре се занимавайте с рутинни дейности.

22 май - 21 юни

РАК

Спокойният подход към делата ви днес ще създаде предпоставки за по-бързо справяне с тях.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Важен работен проект или друга задача изискват повече време, но няма да ви затруднят.

24 юли - 23 август

ДЕВА

Ако в нещо изпитвате несигурност, не се колебайте да потърсите съвет или подкрепа.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

С практични действия и без излишна суетност ще работите по задачите си днес.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Не допускайте отегчението ви да омаловажи въпроси, чието решение е неотложно.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Пътванията ще са успешни, но изискват съобразяване с пътните условия.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Обичате да вършите самостоятелно своите неща, но понякога е добре да приобщиете близки хора.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Неотложни ангажменти може да станат причина за временна раздяла с близки хора.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Семейството ще ви подкрепи в начинание, за което мечтаете. Просто споделете с него.

20 февруари - 20 март

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

Църквата почита на 13 септември св. свщмчк Корнилий стотник (Предпразненство на Въздвижение на Св. Кръст Господен)

Корнилий бил езичник, а обръщането му към Христа станало по чудесен начин

Св. Корнилий станал известен в Божията църква не много след Възнесението на Господа Исуса Христа и първата, апостолската Петдесетница. Той живеел в Кесария Палестинска. Бил стотник от полка, наричан Италийски. Произхождал от знатна римска фамилия. Отначало езичник, той станал "прозелит на вратата" - вярвал в Единия Бог, както вярвали юдеите, обаче не изпълнявал юдейските обреди. Той бил благочестив и богобоязлив с целия си дом, че правел много милостини на народа и че винаги се молел на Бога. Господ обикнал добродетелния езичник и го приел

като пръв член на Своята Църква из средата на езичниците.

Обръщането на Корнилий към Христа Бога станало по чудесен начин. Веднъж, по време на гореща молитва, той се удостоил да види ангел Божи, който му известил, че неговите молитви и милостини са угодни. При това ангелът заповядал на Корнилий да прати човеци в град Иопия, да повика при себе си апостол Петър и да изпълни всичко, което той ще му каже.

На другия ден пратениците били вече на път. Когато били пред входната врата, Дух Свети внушил на апостола да тръгне с тях пътници към дома на Корнилий. Апостолът приел пратениците, нагостил ги и на другия ден тръгнал с тях за Кесария. Заедно със

своите домашни, роднини, приятели и познати Корнилий го посрещнал радостно и почитателно.

Св. апостол Петър започнал своята проповед за Господ Исуса Христа. Дух Свети слязъл върху всички, които слушали словото. И те започнали да прославят Бога и да говорят на разни езици. Слушащите юдеи се смаяли, че и върху езичниците се излял дарът на Пресветия Дух. Корнилий, цялото му семейство и всичките му роднини и приятели, които присъствали на това тържество, приели свето Кръщение.

Тръгнал с апостол Петър и пламенно благовестял истината за Сина Божи

Като станал християнин, член на Божията

църква, Корнилий оставил всичко и тръгнал с апостол Петър, който го възвел в епископско достойнство. Заедно с него обиколил много страни, като също пламенно благовестял спасителната истина за Сина

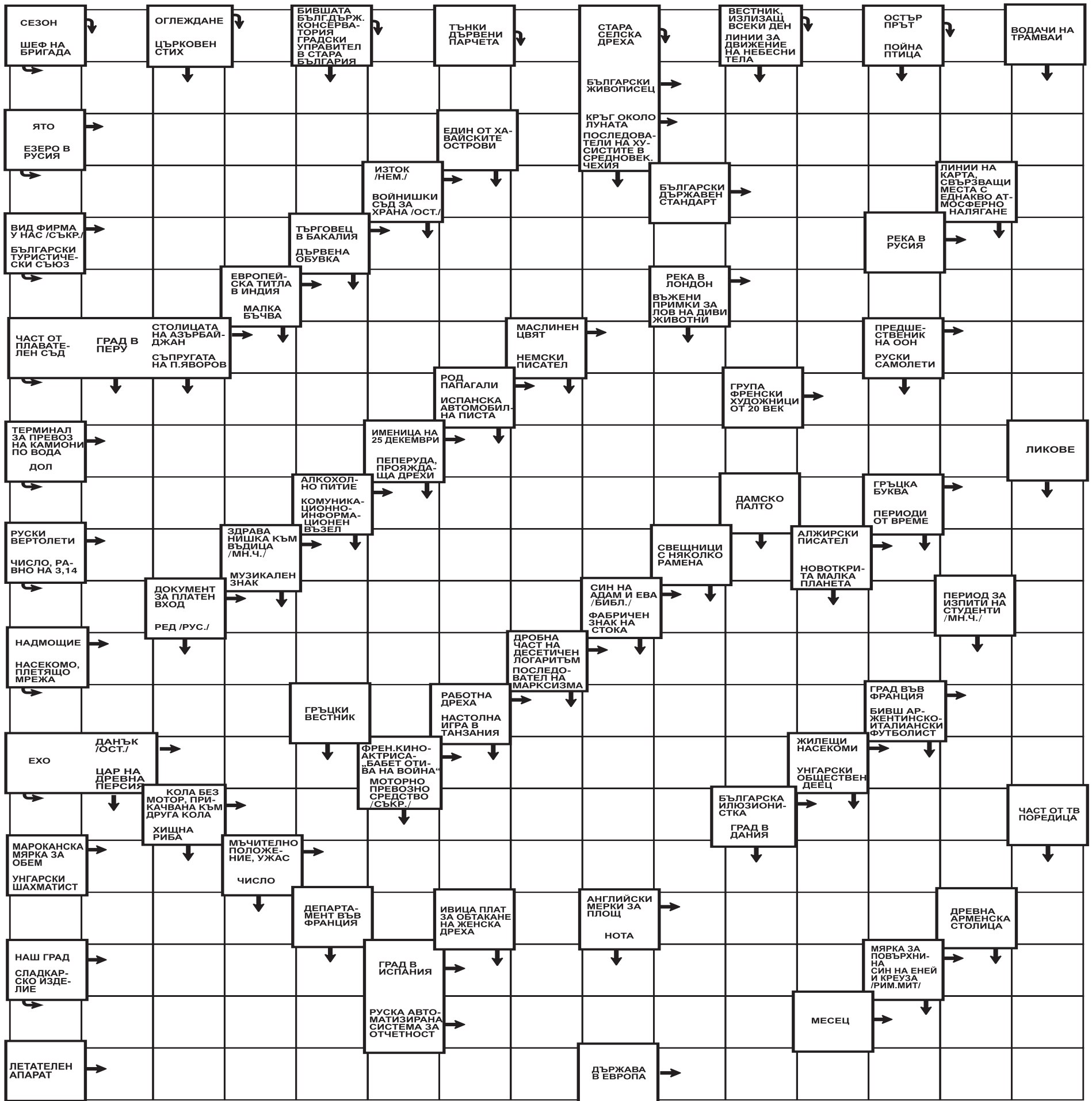
Божи.

Когато апостол Петър бил в Ефес, получил известие, че в град Скипиосис господствало с груба сила езичеството. Апостолът, Тимотей и Корнилий разсъждавали кой от тях да

отиде да възвести словото Божие в тоя град, потънал в тъмнина и смъртна сянка. Хвърлили жребие и изборът се паднал на Корнилий.

Преданието говори, че ревностният Корнилий се отправил незабавно към жителите на тоя нечестив град. Там претърпял много поругания и мъчения за Христа. С Божия сила разрушил храма на Аполон и кръстил княза на тоя град, Димитрий, заедно с няколко стотици езичници.

Стигнал до дълбока старост. Бог му предизвестил деня на кончината. Той повикал в течение на известно време при себе си всички християни. Дал им последни напътствия да преуспяват в християнските добродетели. Помолил се на Бога за всички тях, оставил свой приемник и тихо и блажено починал.

РЕЧНИК: Апро, Илмен, "ИСАРС", Сахиб.

Борис БЕРОВ

ДУМА

Основател Стефан Продев

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител Радостина Благоева

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА

ОТ БРОЙ 176

Първи зам. главен редактор
Нора Стоичкова
Зам. главен редактор
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Ивановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Валентин Георгиев - 232
ЧЕТИВО: Боян Бойчев - "Пегас" - 244; Георги Гълов - "Пардон";
ХУДОЖНИК: Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Росица Ангелова

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, "Български пощи" ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

duma@duma.bg

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат.

Използвани са и емисиите на БТА, „Фокус“, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 02 97 05
+ вътрешен номер

Печат

ALLIANCE PRINT

София, жк. "Дружба" 1,
ул. "Илия Бешков" 3А**ВОДОРАВНО:**

Провокатор. Терм. Арапин. "Фиделио". Сто. Анималист. Лик. Отон. "Мино". Артикули. "Вики". Каб. Ла. Секунда. Сиренарка. "Ариел". Етанол. Арки. Долина. Ипи. Бар. Пен /Шон/. Ажар /Емил/. Инес /Джордж/. Вежди. Кау. Пиета. Скарлет. Валентино. Афект. Тупаи. Ехидна. Моми. Тацит /Публий/. Арин. Рек /Оливер/. "Орион". Лега /Силвестро/. Синатра /Франк/. Салават.

ОТВЕСНО:

Вратарки. Оператори. Оро. Таралез. Лумен. Ива. Либе. Инд. Епика. Оптик. Нен. Исна. Ски. Кулата. Ктитор. Ана. "Лара". "Акаи". Ара. Ат. НОИ. Книжарници. Офит. Сао Пауло. Иос. Гримве. Лир /"Крал Лир"/. Етна. "Даника". Птах. "Отел". Курабии. Фиала. Елиминирани. Едрев /Слав/. Ириси. Декрет. Книга. Моторали. Салтанат.

Божидар Андреев със сребро от Световното по щанги в Рияд

Божидар Андреев (81 кг) донесе първи медал за България от Световното първенство по вдигане на тежести в Рияд. Българинът заслужи сребро в изтласкването, но бе спрял за титлата от журито в столицата на Саудитска Арабия. Възпитаникът на Пламен Братойчев записа двубой от 349 кг, след като в изхвърлянето сполучи само на 154 кг, а в изтласкването постигна 195 кг.

В първото упражнение Андреев преодоля и 158 кг, но след преразглеждането журито не призна опита. Това въздейства на българина, който поиска 159

кг, но тежестта се оказва непосилна. В изхвърлянето Андреев се нареди шести.

В изтласкването той започна мощно със 190 кг. При втория опит нашият се справи и със 195 кг, но според журито е имало добуване на лакътя и след преразглеждане опитът не бе зачетен. После Андреев повтори тежестта и се справи безупречно. След успеха той направи задно салто на подиума, с което показа на съдиите, че на два пъти са го ошетели и са му попречили да вземе златото в двубоя.

Шампион стана Оскар Мар-

СНИМКА БФВТ

Божидар Андреев (вторият от дясно на ляво) и щабът на България се радват след спечеления медал в Рияд

тинес (Ит) с 356 кг (163+193), пред Рахмат Абдула (Индонезия) - 354 (145+209), и Мухамадкодир Тошмеири (Узб) - 352 (164+188). С 209 кг Абду-

ла, който участва в "Б" група, подобри с килограм световния рекорд в категорията, който държеше Карлос Насар. От българите в Рияд остана

да участва само Христо Христов (109), който излиза на подиума в събота. Преди това Иван Димов (61) се нареди шести, а Валентин Генчев (67) - седми.

Бербаатов вини БФС във връзки с ФИФА

Голмайстор №1 на България смята, че Боби Михайлов трябва да бъде отстранен от футбола за 15 години

Димитър Бербаатов обвини БФС и Борислав Михайлов в задкулисни връзки с ФИФА. Голмайстор №1 на България смята, че шефът на родния футбол е подкрепян задкулисно от фактори в световната централа.

Бербаатов припомни всички скандали с Михайлов и близостта му с боса на "черното тото" Дан Тан. Последният е партньор с кума на Наско Сираков - Костадин Хаджииванов, известен като Коце Маца.

Сега Бербаатов сравни скандалите около Михайлов с Луис Рубиалес, който напусна президентския пост на Испанската федерация след скандала с целувката по време на награждаването след финала на Световното за жени.

Според Бербаатов ФИФА поставя под общ знаменател казусите със сек-

суално посегателство, расизъм, "черното тото" и корупция.

"Защо си затваря очите ФИФА? Един президент може да получи забрана да се занимава с футбол за 15 г., а името на друг вече 18 г. продължава да бъде забъркван в скандали, без да му бъде потърсена отговорност. Тези двама президенти са се вкопчили в постове си и отказват да ги напуснат. ФИФА нарича такова поведение "африкански синдром".

След като ФИФА образува етично дело срещу Рубиалес, той веднага подаде оставка, защото по смисъла на правилата обвинението в сексуално посегателство е еднакво по тежест провинение с това в расизъм, "черното тото" и корупция. А това са част от обвиненията, които не просто "висят на врата" на Михайлов, но уронват

оскъдните остатъци от престижа на българския футбол.

Подозренията за участие в схеми с уредени мачове и близостта на Михайлов с боса на "черното тото" Дан Тан датират още от 2010 г., когато празнуваха Нова година в Сингапур в компанията на Хаджииванов. Впоследствие дясната ръка на Дан Тан - Радж Перумал, написа в книгата си, че това били "българските партньори" на Дан Тан.

Защо ФИФА не показва същата твърдост и отношение към провиненията на Михайлов, както направи с Рубиалес? Ненамесата подсказва двоен стандарт. Излиза, че ФИФА реагира, само когато това е продиктувано от широк обществен интерес. Това не говори добре за тях и процесите там", обяви от щаба на Бербаатов.

ГЛЕДАЙТЕ

ПО ДИЕМА СПОРТ ТЕНИС

Кула "Дейвис"
15.00 Австралия - Великобритания

ПО ДИЕМА СПОРТ 2

16.00 Испания - Чехия

ПО ДИЕМА СПОРТ 3

16.00 Хърватия - САЩ

ПО НОВА СПОРТ

16.00 Канада - Италия

ПО ЕВРОСПОРТ 1

СНУКЪР
9.00 Шанхай "Мастърс"

КОЛОЕЗДЕНЕ

14.00 Обиколка на Словакия
15.30 Обиколка на Испания

РЕЗУЛТАТИ

UEFA
EURO 2024
GERMANY

КВАЛИФИКАЦИИ ЗА ЕВРО 2024

VI кръг
Група D
Армения - Хърватия 0:1 Крамарич (13); Латвия - Уелс 0:2 0:1 Рамзи (28-д) 0:2 Брукс (90+6).

1. Хърватия 10 т. 2. Турция 10 т. Армения 7 т. 4. Уелс 7 т. 5. Латвия 0.

VI кръг (12.10): Латвия - Армения; Хърватия - Турция.

Група J

Исландия - Босна и Херцеговина 1:0 Финбогасон (90+1); Португалия - Люксембург 9:0 1:0 Инасио (12) 3:0 Рамоз (18 и 34) 4:0 Инасио (45+4) 5:0 Жота (57) 6:0 Орта (67) 7:0 Жота (77) 8:0 Фернандеш (83) 9:0 Феликс (88); Словакия - Лихтенщайн 3:0 1:0 Ханцко (1) 2:0 Дуда (3) 3:0 Мак (6).

1. Португалия 18 т. 2. Словакия 13 т. 3. Люксембург 10 т. 4. Босна и Херцеговина 6 т. 5. Исландия 6 т. 6. Лихтенщайн 0.

VII кръг (13.10): Исландия - Люксембург; Португалия - Словакия; Лихтенщайн - Босна и Херцеговина.

СНИМКА БТА

Бруно Фернандеш вкарва предпоследния гол за историческото 9:0 на Португалия над Люксембург. Халфът на Манчестър Юнайтед асистира и за други три попадения на ст. "Алгарве". Това е най-изразителният успех в историята на "мореплавателите". В мача не игра наказаният Кристиано Роналдо

Вики с мощна победа в Букурещ

Виктория Томова (№86 в света) се класира за II кръг на тенис турнира на клей в Букурещ. Надпреварата е от сериите WTA 125 и е с награден фонд \$115 000. Поставената под №2 българка разби 21-годишната квалификантка Даря Астахова (Рус) с 6:1, 6:2 за 68 мин.

Томова започна уверено, осъществи пробив още на старта и след 2:1 в нейна полза спечели четири поредни гейма, за да приключи първия сет при 6:1. Сериата ѝ продължи и в първите два гейма на втората част, преди да допусне разколебаване, но веднага си върна аванса до 3:1. Вики даде само още един гейм на съперничката си до края и спечели сета с 6:2, а с това - и мача. Първата ни ракета очаква Анка Алексия Годони (Рум), която участва с "уайлд кард".